

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1972. XI. 1 • Nr. 2019

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

BAIGIAMAS KARAS VIETNAME

JAV Prez. R. Nixono politinis patarėjas H. Kissingeris spaudos konferencijoje patvirtino Saigono radio pranešimą, kad taika Vietname laukia kiekvieną momentą.

Šiaurės Vietnamą pagaliau sutiko, kad karo reikalai nebūtų jungiami su politika. Kaip tikto siekė Ameriką. Kai šis klausimas buvęs išspręstas, tolimesnės derybos vyksios lengvai ir greit.

Dar turės įvykti iš eilės 65 - tas pasitarimas Paryžiuje. Po to laukiama karo ugnies sustabdymo.

Dviejų mėnesių bėgyje JAV kariuomenė bus išvesta iš Vietnamo ir bus pasikeista belaisviais.

SOVIETAI PAŽADĖJO PAGALBĄ EGIPTUI

Egipto Premjeras Dr. Sitki, sugrįžęs iš pasitarimų Maskvoje padarė parlamente pranešimą, kuriame sako, jog ne tiek piktinosi dėl rusų specialistų iš Egipto išsiuntimo, kiek priešinga tam būdai, koks buvo panaudotas išsiunčiant rusus iš Egipto. Sovietai pagaliau

pažadėjo Egiptui pagalbą kovojant su Izraeliu, bet Sitki pabrėžęs, kad Egiptas noris iš Sovietų tokios pagalbos, kokia gauna Izraelis iš Amerikos. Ateityje numatyta Egipto karo delegacijos kelionė į Maskvą.

VIETNAMO KARO PALIAUBU BELAUKIANT

Šiaurės Vietnamo atstovai Paryžiuje kviečia H. Kissingerį pasirašyti karo paliaubų sutartį iki

31 spalio. Bet H. Kissingeris aiškina, kad jeigu jau tuo klausimu buvo tartasi keletą metų, tai galima palaukti paskutiniosios sesijos Paryžiuje, kai bus galutinai visais klausimais susitarta.

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu viešojo kalboje pareiškė, kad be jo parašo visi susitarimai neturi jokios verties.

Atrodo, kad nevieni klausimai dar išspręsti ir

NUSKRIAUSTAS LIETUVIŲ VARDAS

KOMITETŲ DAUG, O KUR JŲ DARBAS?

New Yorke Laisvės statulos papėdėje įsteigtas imigracijos muziejus. Per New Yorką į Ameriką atplaukė daug daug milijonų žmonių iš Europos ir kitų pasaulio kraštų. Muziejaus atidaryme dalyvavo prezidentas Nixonas valstybės sekretorius Rogers ir daug kitų aukštųjų pareigūnų. Muziejuje yra daug skyrių pavaizduojančių imigracijos eigą. Čia rāndame italų, vokiečių, anglų, ispanų, prancūzų, len-

kų, žydų, čekoslovakų, švedų, danų, rusų skyrius. Tik jokio lietuvių skyriaus šiame svarbiame muziejuje nėra. O New Yorke veikia Lietuvių bendruomenė, veikia Lietuvių Taryba. Ir niekas nepasirūpino, kad mūsų tautos vardas nebūtų užmirštas. Galimas daiktas, jog veik-

liujų lietuvių pastangomis ši klaida bus kada nors atitaisyta. Bet jau blogai ir neatleistina, kad tuo savo laiku jokios valdybos ar komitetai nepasirūpino.

Prez. Thieu nėra pilnai patenkintas susitarimais ir pageidauja daugiau aiškumo.

● **PASIBAIGUS VIETNAMO KARUI**, kai bus pasirašytos papildomos sutartys, numatoma kviesti tarptautinius stebėtojus kurie prižiūrės susitarimų tikslų vykdymą.

● **SOVIETŲ 38 metų mokslininkas Dr. Liubarski** teisiama Naginskio mieste, į kurį neįleidžiami svetimšaliai. Jaunas mokslininkas kaltinamas bendradarbiavimu ir platinimu slapto laikraščio "Kronika einamųjų įvykių"

● **VAKARŲ EUROPOS biržose**, Britanijos sterlingas, nukrito iki 2 dol. 34 c.

A. Hamer Amerikos žinomas biznierių pasirašęs savo biznio reikalais sutartį su Sovietais, pado-vanojo Ermitažo muziejui Leningrade Ispanų dailininko paveikslą 1 milijono dol. verties.

● **NORVEGIJA** nors ir nubalsavo nedalyvauti Europos Bendroje rinkoje, dabar pareiškė, kad ji stengsis turėti glaudžius santykius su Bendros rinkos valstybėmis.

● **PRANCŪZŲ lėktuvui** vos pakilus skristi iš Paryžiaus į Marselį, buvo įsakyta nusileisti, kadangi atrodė, kad vienas ekleivis buvo prievarta įsodintas į lėktuvą.

Nusileidus lėktuvui vienas iš keleivių susigrūmė su Sovietų piliečiais ir jų buvo nuvežtas psichiatrinėn ligoninėn. Rusų atstovybė Paryžiuje, atsisakė tuo reikalu kalbėtis.

Lionginas Morkūnas

Jis paskutinis pabėgėlis iš Lietuvos, kokį žinome. Jis Italijoje turistinė savo kelionę nutraukė ir pareiškė, kad negrįš į persekiojamą Lietuvą.

Iš Izraelio pasienio, buvo išsiųsti vokai su sprogstomais įrengimais Amerikos Prezidentui Nixonui, Gynybos sekretoriui Laird ir Valstybės sekretoriui Rogers.

Vokai buvo sulaikyti pakelyje į JAV ir policijos išmontuoti.

Sudarytas komitetas remti Tony O'Donohue kandidatą į Toronto miesto burmistrus.

KLB-nės iniciatyva, sudarytas komitetas remti aldermaną inž. Tony O'Donohue kandidatą į Toronto miesto burmistrus.

Vykdomąjį k-tą sudaro J. Karpis, J. Karka, Al. Dėda, G. Kuzmienė (Jonubynaitė), V. Aušrotas.

Virš 20 komiteto narių pasižadėjo surasti po 5-10 talkininkų, kurie veiks vybūstinėje. T. O'Donohue vajui pravesti.

Komitetas kviečia visus T. lietuvius jungtis talką ir paraginti kad kai daugiau balsuotų ir "pusiau" lietuvių.

KLB KRAŠTO TARYBOS 2- sios sesijos dalyviai, rugsejo 30 d. Hamiltone, Ont

JAV RINKIMAI

Jungtinėse Amerikos Valstybėse vykstantieji rinkimai patraukia viso pasaulio dėmesį. Prezidentas Nixonas dideliu užsidegimu veržiasi laimėti šiuos rinkimus. Bet jis turi daug priešių. Jo politiniai žygiai, paviršutiniškai sudaro tam tikrus efektus. Bet daugelis nepateisina jo daromų nuolaidų Maskvai ir Pekinui. Tariamieji laimėjimai, Amerikai sunkiai atsilieps. Užsienyje Amerikos vardas krinta. Už tariamuosius laimėjimus teks amerikiečiams brangiai mokėti. Bet Nixonas į tai neatsižvelgia. Lygiai ir vidaus politikoje be savo šalininkų, Nixonas turi taip pat nemažą priešių. Dolerio vertės nuolatinis smukimas, didėjantis nedarbas ir augančios kainos, tai svarbiausi Nixono politikos stabdžiai. Čia dar prisideda ir rasiinė nesantaika, kuri tolydžio stiprėja ir daro kai kurių miestų gyvenimą visai neįmanomą. Nixono valdymo metais teismo autoritetas smuko. Apie tai liudija visa eilė garsiųjų bylų, kaip Angela Davis ir kt.

Netikrumo jausmas apima plačiuosius gyventojų sluoksnius. Šiandien negera, o ateitis atrodo dar labiau apsiniaukus.

Balsuotojas, kurs pačius savo balsą prezidento rinkimuose, neturės giedrios nuotaikos.

Pastaraisiais dešimtmeciais demokratų partija buvo žymioje persvaroje. Bet šuvis paleistas į Amerikos prezidentą Kennedy sujaukė politinius akiračius. Po to, net ir sekmingais momentais, demokratai nesijautė pilnoje savo jėgoje.

Dabar Nixonui opozicijoje atsirado senatorius McGovern. Jis turi nemažą šalininkų, pats asmeniškai ypatingai aktyvus. O pastaruoju metu ir senatorius Edward Kennedy visa magiškąją vardo jėgą pradėjo jį remti. Edwardo Kennedy akcija šiuose rinkimuose, labai paprasčiausiai škinama: jis, girdi,

BALTIJOS TAUTOS

TURI TEISĘ
KOVOTI DĖL SAVO
NEPRIKLAUSOMYBĖS
"The New York Times"
išspausdino Estijos Kon-
sulo New Yorke, Ernst
Jaakson'o, laišką:

"Spaudos žiniomis, Sovietų Sąjungos Užsienių Ministeras Andrej Gromyko pasiūlė Jungtinių tautoms "atsisakyti vartoti jėgą tarptautiniuose santykiuose", tačiau pridėjo, kad tatau neturėtų "paliesti tautų teisės" kovoti už savo nepriklausomybę "visomis priemonėmis".

Kada gi pagaliau Sovietų Sąjunga pradės praktikuoti tai, ko jikitus moko?

Sutarties tarp Estijos ir Sovietų Sąjungos nuostatai specialiai išvardino atsisakymą nuo agresijos, pagarbą teritorijos neliečiamybei, ir Sovietų Sąjungos nesikišimą į Estijos vidaus reikalus. Tačiau tos sutarties įsipareigojimai nesustabdė Sovietų Sąjungos nuo įsiveržimo į Estijos teritoriją, jos okupavimo ir neteisėto

rengiaus dirvą 1976 metais. Tada jis rengiasi užtikrintai laimėti.

Tačiau McGovernas, turėdamas tam tikrą kiekį šalininkų, susilaukė ir labai aršių priešininkų. Jei-gu McGovernas savo mitinguose uždega minią savokarštomis kalbomis, tai žmonės analizuojantieji jo programinius pareiškimus, dažnai pradeda abejoti jo politine nuovoka.

McGoverno pareiškimuose nemažą demagogijos. Gera žinoma jo politinis išpuolis padarytas pačioje rinkiminės kovos pradžioje. Jis teikėsi pasakyti, jog "komunizmas" tėra tik kitokia (skirtinga) ekonominė sistema". Tuo jis parodė, kad visai nepajėgia komunizmo esmę suprasti. Tai jau senas nudilintas rekordas. Juk ir Mao Tse Tungą kai kurie Amerikos politikieriai vadinavo tik taip sau "agrarinio reformatorium". McGovernas pasinėšęs savo naują kryptį jau patenka į tikras politines džungles. Jis nesivaržo pasakyti, kad "Amerikos interesai visai nenukenkentės, jeigu Indija arba

aneksavimo. Tokio pat likimo susilaukė Latvija ir Lietuva, su kuriomis Sovietų Sąjunga turėjo panašias sutartis.

(E)

Amerikos Ukrainiečių Kongrese Balso direktorius Frank Shekesspeare, pasakė, kad šiuo metu pasaulyje yra likusi tik viena imperija, kuri jėga savo sudėtyje laiko visą eilę tautų, tai Sovietų Sąjunga. Tarp kitko jis pastebėjo, kad prieš banketą kalbėjęs su Lietuvos generaliniu konsulu, A. Simučiu, kuris papasakojęs apie jaunuolio susideginimą Kaune ir po to sekusias prieš okupantus milžiniškas demonstracijas.

●VIDAUS REKALŲ MINISTERIJA ok. Lietuvoje paskelbė, kad per pirmuosius aštuonis šių metų mėnesius Druskininkuose "išaiškinta daugiau kaip 80 smulkių spekuliantų" gintaro dirbiniais. Jie nubauti administracine tvarka!

Brazilija pasidarys komunistiniais kraštais. Jis irgi reikšmingai siulo, kad ne Amerika, bet kiti kraštai turi patys spręsti, ar jie nori priešintis komunizmui. McGovernas mėgsta skambias frazes ir jis žada "Amerikos gyvenimą pasukti priešinga kryptim - 180 laipsnių". Tokie išpuoliai neabejotinai patinka jaunimui.

Net ir tuo atveju, jeigu pats McGovernas yra tolimas komunizmui, jo sukeltos nuotaikos jį patį gali nuplukdyti į visai jam pačiam nepageidaujamą situaciją. O jis tada ir norėdamas jau nepajėgtų priešintis, savo paties sukeltai bangai.

Visuomenės nuotaikas tyrinėjančios institucijos gauna duomenis, kad Nixono populiarumas prašoka McGoverną. Šie speliuojimai paprastai esti dažnai arti realybės. Tad gali būti ir taip, kad JAV balsuotojai, turėdami nemažus priekaištus Nixonui, vis tik daugumoje atiduos jam savo balsą. Trumpoje ateityje viskas galutinai paaiškės.

LIETUVA - NERAMI RESPUBLIKA

Tokia antrašte idėjo straipsnį "The New York Times". Vilniuje nuteisuosius 8 jaunuolius, sako laikraštis, sovietų spauda vadina girtuokliais, gatvės valkatomis, arba asmenimis su kriminaline praeimi. Tuo tarpu, jie yra buvę gegužės 18-19 d. d. demonstracijos Kaune aktyvūs dalyviai, šaukę "Laisvės Lietuvai". Vengdami rašyti apie įvykio patriotiniai politinį pobūdį, sovietai demonstrantus apkalto tariamu gatvės judėjimo trukdymu. Bet, sako laikraštis, tiek susideginimai, tiek ir demonstracijos įrodančios neabejotiną tautos nusistatymą prieš okupantus.

KAIP STALINAS SU
HITLERIU DERĖJOSI
DĖL LIETUVOS

Urugvajaus "El Dia" dienraštis, 1972. 8.24 d. laidoje rašo:

"Prieš 33 metus... Gėdingas nacių - sovietų paktas.

"Tą tamsią 1939 m. rugpj. 23 d. naktį, Kremliuje, Stalinas su Molotovu nutarė padėti Hitleriui pradėti karą Rytų Europoje, gaudami už tai Lenkijos rytinę dalį, taip pat Estiją, Latviją, ir Besarabiją. Tą naktį sąmokslininkai dar paliko Lietuvą Hitleriui. Tačiau nedelsdamas Stalinas pareikalavo ją sau. Kai buvo padalinta Lenkija - tatau atsitiko vos mėnesiui praėjus po sąmokslas - sovietai pasiūlė naciams: "Imk jei nori

Liubliną (iš Lenkijos, kuri buvai mums užleides, tačiau norėtume gauti nuosavybėn Lietuvą."

LEMTINGA "LABAI
SKUBI" TELEGRAMA

Ambasadorius Schulenberg, tuoj po pasikalbėjimo su Molotovu, rugsėjo 25 naktį pasiuntė tokio turinio telegramą su Stalino pasiūlymu:

"Iš teritorijos į rytus nuo demarkacijos linijos turima galvoje Lenkijos siena, kur sugrupuoti sovietų ir vokiečių kariniai daliniai, okupavę Lenkiją mums, vokiečiams, atitenka visa Liublino provincija ir Varšuvos provincijos dalis, kuri ribojasi su Bugo upe. Už tai, mes, vokiečiai, turime atsisakyti nuo pretenzijų į Lietuvą... Stalinas laukia iš vokiečių vyriausybės pusės didelės paramos. Primygtinai paminėjo Estiją, Latviją ir Lietuvą".

RUSAS TURĖS
MAŽESNIUS
KEPALUS

Sovietinės kepyklos, kaip "The Sunday Times" bendradarbis rašo, raginamos mažinti duonos kepalų dydį. Rusai, pasirodo, duoną vartoja valyti indams, baldams, kai kurių rūšių batams. Dabar tokie įpročiai viešai smerkami. "Literaturnaja gazeta" ragina taupyti duoną ir paskaičiavo, kad vien Maskvos restoranai ir valgyklos per pusmetį išmeta ne mažiau kaip 780 tonų susendintos duonos.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

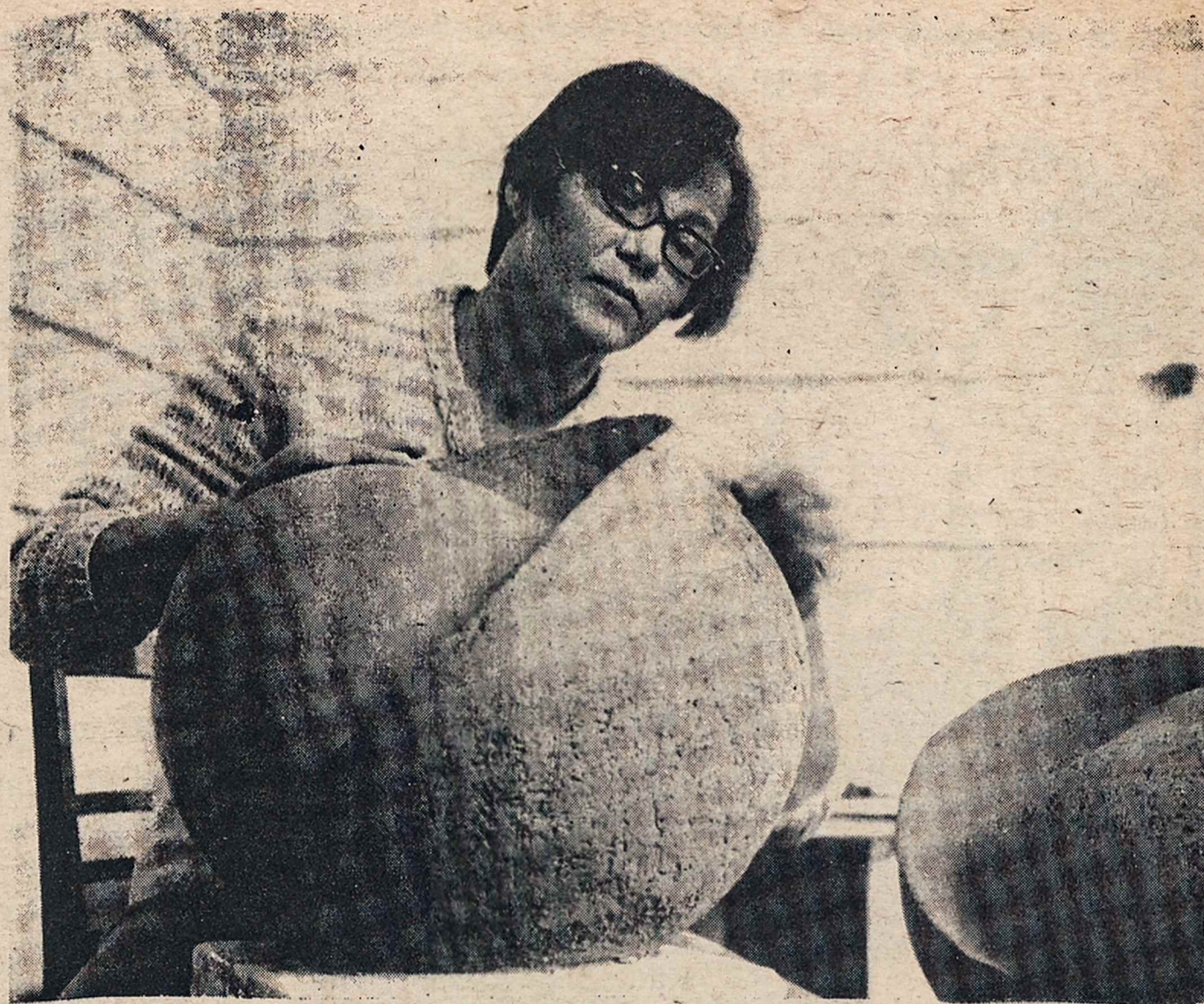
Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomoni. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

Ona Mikulskienė, L.T.M. "Čiurlionio" Ansamblio kanklių orkestro vadovė, atliks programą K.L.K. Noterų Montrealio skyriaus dvidešimtmečio minėjimo koncerte, gruodžio 2 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

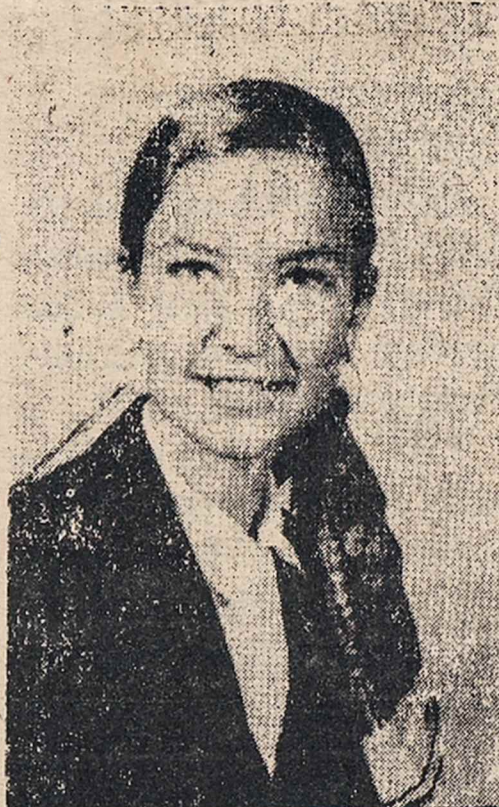

Dail. Liucija Šulgaite Italijoje už savo keramikos darbus apdovanota aukso medaliu. Dalyvavo daugelyje parodų Lietuvoje ir svetur.

DAIL. MIKAS ŠILEIKIS, kuris išdirbo jau 55 metus "Naujienu" dienraščio štabe.

● G. KAZOKIENĖ, gyvenanti Australijoje lankosi Lietuvoje studijų reikais. Ji studijuoja Sydnejaus universitete meną ir ir diplominiam darbui pasirinko tema - M.K. Čiurlionis. Todėl ji lankysis Kaune ir Vilniuje, arčiau studijos M.K. Čiurlionio kūrybą bei literatūrą apie Čiurlionį.

Karolė Veselkaitė laimėjusi jaunųjų žurnalistų premiją.

"KAIP GI MES NEŽINOJOME TOKIO KOMPOZITORIAUS?"

Tarptautiniame Liežo konkurse aukso medalį gavęs Vilniaus styginis kvartetas, be kitų kompozitorių, atliko ir J. Juzeliūno kūrinius.

Okai buvo sugrotas Juzeliūno Tretysis kvartetas, salėje prasidėjusios tikros ovacijos. Pasirodo, jury komisija tuoj pat išgrobstė partitūras, o kitą dieną Briuselio laikraštis "Le Soir" straipsnyje

"Dviejų šedevrų atradimas" paklausė: "Kaip gi mes ligi šiol visiškai nežinojome tokio kompozitoriaus, kaip J. Juzeliūnas?"

Vilniaus styginis kvartetas atliko D. Šostakovičiaus, J. Haidno, V. Mozarto, L. Bethoveno ir J. Juzeliūno kūrinius.

ŽYDI GELIŲ LAUKAS

Netoli Vilniaus esantis Avižienių medelynas garsėja ne tik įdomiomis vaismedžių veislėmis, bet ir didžiuliais gėlynais.

Agronomas P. Balčikonis - didelis gladiolų mėgėjas. Jo gėlyne auga net 200 pavadinimų šių gėlių. Specialistai aukštai įvertino jo išvestas naujas gladiolų rūšis - "Baltąją Onutę", lelijinę raudonąją su daugeliu atspalvių "Kosmonautai", šviesiai raudoną "Prof. Hrebnickis", tamsiai raudoną "Vaižgantas".

P. Balčikonio gladiolės

Radvilas Gorauskas, žaidęs Brazilijos krepšinio rinktinėje (7 vieta Muenchene).

● Klaipėdoje rekonstruojamas pastatas, kuriame numatyta atidaryti Lietuvos Dailės muziejaus paveikslų galeriją. Joje bus nušvenčiama lietuvių dailės istorija, eksponuojami būtinai rusų ir Vakarų Europos dailininkų darbai.

Dabar Klaipėdoje veikia liaudies meno ir jūrų muziejai. Kuršių Nerijos istorijos muziejus Nidoje. Čia ruošiamas dar vienas - Žvejo buities muziejus, kuriam jau sukaupta daug įdomių eksponatų.

Inž. K. Saveras Kaunas, Chicagoje darbo metu buvo mirtinai suvažinėtas greitojo traukinio, kurio jis bedirbdamas nepastebėjo

Tolimos Australijos, Pertho jaunimas pasirengęs demonstracijai.

JAV prezidentas Nixonas ir Kremliaus vadas Brežnevas susitikimo metu Maskvoje.

Politiniai abiejų sistemų skirtumai trukdo sklandžiai bendradarbiauti net ir ekonominėje srityje. Tikrumoje sovietams rūpi Ameriką "palaidoti" kaip anais metais buvo žadėjęs Chruščėvas. Bėt atėjo laikas ir sovietai jau padeda Amerikai nugalėti nemažus sunkumus tarptautinėje prekyboje. Sovietai pirksdami Amerikoje javų beveik bilijono dolerių vertės, pagelbsti jai išlyginti užsienio prekybos balansą. Tad Amerikos "palaidojimas" turi būti ilgam laikui atidėtas.

Dabar iškyla kitas itin svarbus natūralaus gazodujų reikalas. Sovietai turi tiesiog neappręztus dujų kiekius. Amerika energetikos srityje, jeigu šiandien dar neišgyvena krizės, tai sunkumai gali prasidėti jau netolimoje ateityje. Sovietų ekonomika nepajėgia išsiversti be pašalinės pagalbos. Natūralios dujas sovietai jau parduoda Vokietijai ir Italijai, o taip pat šiuo laiką jau derasi su Prancūzija. Patlems sovietams rūpi Ameriką parduoti savo natūralias dujas. Tačiau šis klausimas ne taip jau paprastai išsprendžiamas. Pirmiausia į šias operacijas būtina investuoti bilijonus dolerių, reikia užtikrinto bendradarbiavimo. Tuo būdu grynai ekonominis reikalas patenka jau į politinę sritį. Dvi sistemos – kapitalistinė ir bolševiki-

nė, kuri niekada neužmiršta savo pagrindinio šūkio – užvaldyti pasaulį, čia turėtų veikti sutartinai, užtikrintai ir be jokių "užpakalinių" siekimų. Reikalas nepaprastai sudėtingas ir jau ne taip lengvai išsprendžiamas. Ši plačios apimties klausimą būtų galima išspręsti tik tada, kai bus sureguliuoti grynai politinio santykiavimo reikalai. Čia prieiname prie tos didžiosios politikos dėsnių, kuriais iki šio laiko vadovavosi Baltieji Rūmai Washingtono ir Kremlius Maskvoje.

JUNGTINĖS TAUTOS SUNKIAI VERČIASI

Komunistinė Kinija ne linkusi daryti išlaidas Jungtinėms Tautoms. Tik vieni metai praėjo nuo kom. Kinijos įstojimo į Jungtinių Tautų organizaciją. Bet jau dabar Kinijos atstovas komisijoje, kuri tvarko organizacijos finansinius reikalus, pareiškė, kad Pekinas atsisako dalyvauti visos eilės išlaidų padengime. Taip pat Pekinas neįmą atsakomybės už nacionalinės Kinijos skolas, nors vyriausybės pasikeitimai neatpalaiduoja J. Tautų nario ankstesnės vyriausybės įsipareigojimų. Pekinas nemokės už pabėgėlių išlaikymą, nes tų pabėgėlių tarpe esą piliečiai apleidę Kiniją ir Tibetą. Lygiai Pekinas nenori padengti ir kitokias Jungtinių Tautų išlaidas.

O tuo tarpu Jungtinės Tautos šiuo metu išgyvena pavojingą finansinę krizę. Visa eilė valstybių dar neįmokėjo savo nario mokesčio 1972 metams. Padėtis gi dar pasunkėjo todėl, kad Sovietų Rusija techninei pagalbai įmokėjo savo rubliais, kurie neturi tarptautinėje rinkoje jokios vertės. Jungtinių Tautų kasoje susirinko iki 10 milijonų rublių, kurių niekas neima.

● ATSTOVŲ RŪMŲ narys E. J. Derwinski, rašydamas apie tarptautinius sporto įvykius, aiškina:

"Spaudoje retai minimas faktas, kad, priešingai sovietų propagandai, Sovietų Sąjungos komanda nėra rusiška. Faktas yra, jog prie sovietų atletinio pasisekimo daugiausia prisidėjo nerusai, kurių kraštai buvo Sovietų Sąjungos praryti jos ekspansionistinės politikos eigoje. Pavergtosios tautos turėtų būti vadinamos jų tikrais vardais, pav. ukrainiečiais, estais, lietuviais, gruziniais, rusais, armėnais ir t.t. Lietuvos žmonės yra lietuviai, jie nėra sovietai, rusai, ar dar kas kita".

(E)

MAŽEIKIŲ NAFTOS ĮMONĖ

Mažeikiuose, naftos perdirbimo įmonė jau sparčiai statoma, o 1973 m. bus pradėta montuoti pagrindiniai įrengimai.

Visa ta naftos perdirbimo įmonė perdirbs naftą, kuri ateis iš Baškirijos ir Totorijos tiesiai į Mažeikių apylinkes. Įmonės dydis – vos – ne – vos galės išsistiekti 500 ha.

Iš "Jaunimo Gretose" išspausdintojo reportažo aiškiai matyti, kad lietuviai bijo ir nenori tos įmonės, nes nuo naftos, sako, išnyks paukščiai, paruduos žolė, nugels miškai.

Bet Mažeikių įmonės pats vyriausias inžinierius rusas Jurijus Popovas yra optimistas. Apžvelgęs gražiausią Lietuvos 500 ha žemę, sako, girdi, bijoti nereikia. Pagal Popovą, ir paukščiai suks lizdus tarp naftos varzdžių, ir žuvys plaukios tvenkiniuose, ir į Mažeikius atsikels šimtai naujų šeimų.

K Y L A N T I J A P O N I J A

Amerika palaipsniui traukiasi iš Azijos. Inkinijos karas paskubomis baigiamas. Susidaro nauja situacija, kurią stengiasi savaip panaudoti Sovietų Rusija ir Indija. Pirmas posukis buvo – izoliuoti Kiniją. Bet Pekinas sutvirtėjo ir šias pastangas sekmingai atremia.

Aplamai antikomunistinis frontas Azijoje staigiai vyksta. O Azijoje gyvena trečdalis visų žemės gyventojų. Azijos reikšmės dabartinėmis sąlygomis turės kilti.

Čia Japonija parodė savo veržlumą. Ji nepasilieka nuošaliai jokioje politinėje akcijoje, kokia reikšiasi Azijoje.

Japonija, turėdama trečią vietą pasaulio industrijoje, politinėje srityje deda pastangas paimti atitinkamą vietą. Pralaimėjusi Antrojo pasaulinio karo lauke, tam tikra laiką Japonija buvo tyli. Bet štai dabar ten atgyja šimtmečiais ugdytos japoniškos tradicijos. Japonų nacionalizmas reikalauja siekti vis didėjančios reikšmės pasaulinėje politikoje. Čia turi reikšmės ir rinkų japoniškoms prekėms užkariavimo reikalas.

Pasitraukus Amerikai iš Azijos, atsiranda klausimas, kas toliau užims vadovaujančias pozicijas Azijoje. Kinija ar Japonija? Japonija suartėdama su Kinija, ikisi gauti daugiau galimumu savo prekėms Kinijos žemėje. Maskva nenuleidžia akių ir stebi, kas dedasi Azijoje. Maskvai rūpi išnaudoti Japonijos techniką Sibire. Bet Japonija žino, kad Azijoje veiks trys patios didžiosios industrinės pajėgos – Sovietai, Amerika ir Kinija. Su tomis jėgomis Japonijai teks varžytis.

Chirošimos ir Nagasaki slaubas dar neužmirštas Japonijoje. O Kinija kasdien didina savo atominių apsiginklavinimą. Japonija irgi turi ginkluotis. Japonijos industrialinių mokslų institutas rūpinasi raketinių ginklų "yrinėjimais". Japonijos pažanga aviacijos srityje visų

pastebima. Japonijos karinės pajėgos tvarkomos tiksliai ir pavyzdinčiai. Pavandeniniai japonų laivai geriausia ginkluoti. Išdirbtos ateinančių keturių metų, ginklavimosi planas. Japonijos karinis biudžetas ateinantiems metams padvigubintas.

Japonija turi 104 milijonus gyventojų ir 259,000 kariuomenę. McArthur'o įtakoje išdirbta konstitucija reikalauja, kad japonų kariuomenė gali tarnauti tik vidaus krašto saugumui palaikyti.

Į nieką neatsižvelgdama Japonija drąsiai eina į sunkias varžybas su pačiomis galingiausiomis pasaulio jėgomis.

KARDINOLAS VIŠINSKIS PAKVIESTAS Į AMERIKĄ

Philadelphijos arkivyskupas Croll viešėjo Varšuvoje ir pakvietė kardinolą Višinską atvykti į Ameriką. Jis pabrėžė, kad Amerikoje gyvenantieji lenkų kilmės piliečiai kardinolo Višinskio atsilankymo laukia ir jį pasirengę entuziastiškai sutikti. Tuo būdu manoma sustiprinti bažnyčios santykius su Lenkijos vyriausybe. Kardinolas Višinskis jau anksčiau buvo Kanados lenkų dvasininkų kviečiamas čia apsilankyti. Dabar jis pareiškė, jog mielai šią kelionę atliktų, tačiau nesąst tikras, ar jam pavyks šį sumanymą įvykdyti. Paaiškėjo, kad arkivyskupas Croll jau 1966 metais norėjęs Lenkiją aplankyti, bet Lenkijos valdžia jam vizos tada nedavusi. Taip pat ir kardinolas Višinskis senai rengiasi Amerikos kontinentą aplankyti, bet iki šio laiko jis sutikdavonei veikiamus sunkumus.

VARGAS SENIEMS ŽMONĖMS

Miami, Floridą, ligoninių vedėjai skundžiasi, kad dažnai randa prie savo ligoninės durų senų paliegusių žmonių su užrašu "Nesugrąžinkite atgal".

Reikia spėti, kad vaikai, ar kiti giminės, atsižada paliegusių senų žmonių.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

18 - TOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE, PIRMĄJĮ KARTĄ KANADOS LIETUVIŲ DIENOJE, MONTREALYJE DALYVAVO IR JĄ SVEIKINO KANADOS FEDERALINĖS IR PROVINCIJOS VALDŽIOS ATSTOVAI. DŽIUGINANTIS IR GAUSUS LIETUVIŠKO JAUNIMO DOMINAVIMAS TVIRTAS LIETUVIŠKUMO ATEITIES LAIDAS.

T. Girinis

ir vyresniosios kartos lietuviškas žodis pirmąjį kartą skambėjo puošniuose Montrealio salėse.

Vakaro programą nuotakingai pavairino solistas V. Verikaitis ir Londono mergaičių "Rasa" kvartetas. Baliaus metu veikė bent trijų rūšių loterijos, kurioms sumaniai vadovavo Irena Lukoševičienė su talkininkėmis. Nemaža svečių pasinaudojo stalais, kurie buvo apdėti įvairiais užkandžiais. Visam, šiam judėjimui ir rūpesčiui vadovavo mūsų "Lito" v-bos p-kas p. Petras Vaupša su talkininkais.

Lietuvių dienos komiteto ir Bendruomenės Valdybos žmonių buvo gražus ir darnus, rūpestingumas. Bendromis jėgomis buvo atliktas didelis ir vertingas darbas.

DAILĖS PARODA.

Tose pat patalpose, prieš įeinant į didžiąją baliaus salę, kiekvienas svečias turėjo progos apžiūrėti Montrealio dailininkų puikiai paruoštą parodą. Visi darbai buvo skoningai išdėstyti ant tam tikslui pa-

ruoštų stovų ir stalų. Parodoje dailininkas R. Bukauskas, V. Remeika, A. Jaugelis, O. Jaugelyte, Šablauskienė, V. Lapinienė, G. Vazalinskas, A. Vazalinskas ir medžio išdirbinių skulptorius P. Baltuonis patiekė savo kūrinius.

Parodą organizavo ir ją tvarkė dail. G. Vazalinskas. Visi įstatytieji darbai yra verti didelio dėmesio.

PAMALDOS

Spalių 8-ta d. sekmadienį L.D. programa prasidėjo pamaldomis: Katalikams Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčiose, Liuteronams - Evangelikams Jeanne Mance šventovėje, kuriem pamaldos atlaikė kun. A. Žilinskas iš Toronto. Aušros Vartų parapijoje mišias laikė kun. Dr. Skilandžiūnas, Švento Kazimiero parapijoje kun. Dr. Pr. Gaidaitėviškės Žiburių redaktorius.

Abejose parapijose puikiai pasirodė parapijų chorai.

IŠKILMINGAS AKTAS

Sekmadienį, 3 val. p.p.

Plateau koncertų salėje įvyko iškilmingas aktas su atitinkama programa. Prožektoriais apšviestoje scenoje pasirodė Rūta Rudinskaitė, kuri puikiai valdydama lietuvių, anglų ir prancūzų kalbas, apibūdino dienos reikšmę ir pakvietė A. Vartų chora sugiedoti Kanados himną. Trumpu ir kondensuotu žodžiu, rengėjų vardu, svečius pasveikino L.D. Rengimo Komiteto p-kas Algis Kličius. Toliau kalbėjo K.L.B. Krašto V-bos P-kas E. Čuplinskas, primindamas šių dienų įvykius pavergtame tevyneje ir kvietė gerbti savo prigimtą kalbą, kultūrą, papročius ir niekada neprarasti kovos ryžto iki Lietuvos vėl taps laisva. Ypačtingo dėmesio susilaukia Kanados emigracijos ministeris Bryce Mackasey, kuris susirinkusius sveikino premjero Trudeau vardu. Jis linkėjo lietuviams išlaikyti savo tradicijas, tautinius papročius ir jungtis prie didžiojo Kanados gerbiuvio kelmo. Gera proga priminti, jog šiai L. Dienai Kanados federalinė vyriausybė paskyrė \$2500 dol. paramos. Quebeco provincijos ministerio p-ko Bourassa'o vardu kalbėjo parlamento atstovas Mr. Brisson. Jis irgi linkėjo lietuviams išsilaikyti, nenuautėti. Montrealio miesto burmistro vardu kalbėjo Mr. Y. Lamerre. Nepriklausomos Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje p. J. Žmuidzinas baigiamajame savo žodyje užtikrino: Anksčiau ar vėliau Lietuva vėl taps laisva ir nepriklausoma. Susirinkusieji jo žodžius priėmė nuoširdžiu pritaurimu.

MENINĖ PROGRAMA

Programą pradeda Aušros Vartų parapijos choras diriguojamas Mrs. D. Roch akomponuojant Mrs. M. Andree atlieka keletą dainų ir susilaukė didelio publikos pritaurino. Šis choras tikrai, per paskutiniuosius keletą metų yra padaręs didelę pažangą ir pasiekęs aukštesnio lygio. Neklisyti tvirtindamas, kad tai solisto A. Keblio ir

Rūta RUDINSKAITĖ, Liet. Dienos programos pranešėja.

Mrs. Roch nuopelnai. Iš karto matome, kad dėtos pastangos nenuėjo veltui.

Montrealio "Gintaras", spėjęs išgarsėti toli už Kanados sienų ir šiuo sykiu pasirodė pilname savo gražume, įvairume, tautinės instrumentalinės muzikos išpildyme. Montrealiečiams kuriems teko stebėti pirmuosius, pradinčius Gintaro žingsnius ir palyginti su šių dienų atsielktuoju meniniu pajėgumu, tenka stebėtis. Ką galima padaryti iš mūsų taip jauno, taip gražaus, taip žalio jaunimėlio. Tai vadovų įdėtas rūpestis, nenuilstančios darbo valandos pasišventinimas: p. Lapinas, p-nia Lapinienė, p-nia Kličienė, p.P. Povilaitis.

Tautinių šokių pynėje išpudingai ir puikiai pasirodė Delhi "Palanga", Toronto "Gintaras", kuriems taip pat publika plojo dideliu atsidėjimu.

Po trumpos pertraukos antrąją koncerto dalį išpildė Hamiltono mergaičių choras vadovaujamas solisto V. Verikaitio.

Tai pirmąjį kartą Montrealyje matytas ir girtas, tokiame aukštame lygyje pastatytas choras. Programą pavairino, į kai kurias dainas įsijuogdamas, pats vadovas solistas Verikaitis. Jis savo artistiška laikysena ir stipriu baritonu pavergė salę ir susilaukė ilgiausių plojimų. Chorui akomponavo p-lė M. Klevaitė.

(Pabaiga kitame nr.)

E. ČUPLINSKAS, KLB Krašto Valdybos pirmininkas. Foto T. Laurinaitis

Kanados Lietuvių 18toji Diena įvykusi spalio mėn. 7 - 8 dienomis, liks, kaip šviesi ir reikšminga prošvaistė lietuviškokultūrinio gyvenimo kelyje. Nepalankus oras neatbaidė tautiečiams suvažiuoti, ir sueiti, ir iš tolimiausių Kanados ir USA vietovių. Jie gausiai susirinko vakare į didįjį susipažinimo balių, kuris įvyko moderniškose James Lyng mokyklos salėse. 1300 vietų patalpo buvo užpildyta. Džiugu, kad didžiąją svečių dalį sudarė mūsų šaunūs jaunuoliai atvykę iš Toronto, Hamiltono, Delhi, Londono ir kitur. Vyravo giedri ir jaunatviška nuotaika. Džiugino, netikėti susitikimai ir naujos pažintys. Jaunosios

MONTREALIO JAUNIMO ANSAMBLIO "GINTARŲ" ŠOKĖJAI Foto Tony Laurinaitis.

TAUTINĖS SAMONĖS ŽADINTOJAS

(Jonui Basanavičiui – 120 metų)

Jonas Basanavičius – lietuvių visuomenės veikėjas, mokslininkas, gydytojas, ryški asmenybė, palikusi gilius pėdsakus nacionaliniame lietuvių tautos sąjūdį. J. Basanavičius matė, kad bundančiai valstiečių tautai skubiai reikėjo savos istorijos, mokslo žinių. Visa tai darė gydytojais, inžinieriais ir kitų specialybių žmonėmis. Jie tapdavo politikais, istorikais, kalbininkais, folkloristais. Tuo pat keliu ėjo ir J. Basanavičius.

Jonas Basanavičius – Sudūvos krašto sūnus, gimęs 1851 metų lapkričio 23 d. Ožkabalių kaime (Vilkaviškio raj.) valstiečių šeimoje. 1866–1873 metais mokėsi Marijampolės gimnazijoje (dabar Kapsuko J. Jablonskio vidurinė mokykla), studijavo istoriją-filologiją, o vėliau mediciną Maskvos universitete (1873–1879). Baigęs studijas, beveik dvidešimt penkerius metus gyveno Bulgarijoje, versdamasis gydytojo praktika, būdamas ligoninės vedėju. Dalyvavo demokratų partijos kongresuose Sofijoje, Adrianopolyje ir Konstantinopolyje. O Pragoje ir Vienoje gilino medicinos studijas. Bet kartu rūpinosi lietuviškos spaudos reikais, plačiai susirašinėjo su lietuvišiais inteligentais. Jonas Basanavičius buvo vienas aktyviausių „Aušros“ laikraščio steigėjų ir redaktorių, rinko lietuvių tautosaką, į tą darbą įtraukdamas kitus inteligentus, rašė apie lietuvių tautos praeitį, papročius, kalbą. Gyvendamas iš medicinos praktikos, J. Basanavičius beveik visą laisvalaikį skyrė lietuvių kalbai, literatūrai, etnografijai, istorijai. „Ypač tautos praeitis, kurios pažinimui jau nemaža laiko buvau pašventęs, ir mediku tapus, ji man iš galvos išeiti negalėjo“, – rašė jis savo autobiografijoje.

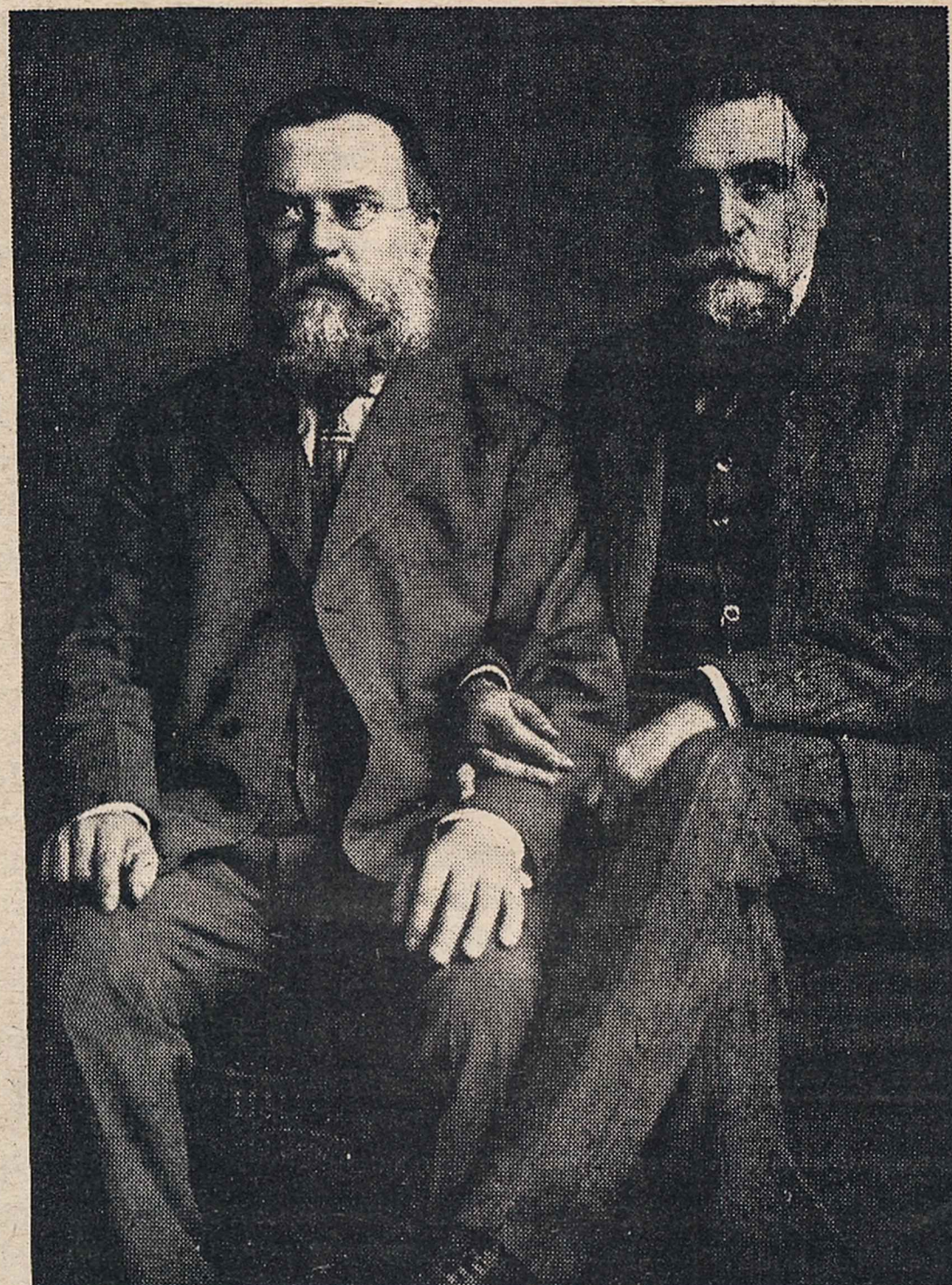
Jonui Basanavičiui atrodė, jog, pradėdant rašyti Lietuvos istoriją, būtina pasakyti, iš kur lietuviai kilę ir kās jų giminės. Jis sukūrė savą lietuvių kilmės hipotezę.

Jonas Basanavičius veikė filologų paskelbta naujovė apie indoeuropiečių kalbų giminystę ir jų prokalbę. Kalbininkų, besidominčių šią prokalbę, dėmesys pakrypo į sanskritą. Ir iš gyvųjų kalbų sanskritui artimiausia pripažįstama lietuvių kalba. Todėl mūsų kalba susidomėjo žymūs rusų ir kitų šalių filologai.

Gyvendamas Bulgarijoje, Jonas Basanavičius įsitikino, kad indoeuropiečių protėvynės reikia ieškoti Balkanuose. Domėdamasis to krašto senos kultūros liekanomis, jis pastebėjo daug panašumo su senąja lietuvių kultūra, kalba, vietovardžiais, papročiais; jis įsiklausė, kad lietuvių dainose dažnai minimas dunojėlis, pasakose – liūtas ir t.t. Ir J. Basanavičius ėmė ieškoti lietuvių ir Balkanų senovinių tautų giminystės ryšio. Šiai hipotezei paremti jis rinko kalbos, tautosakos, mitologijos ir kitus panašumo turinčius duomenis. Įrodinėdamas, kad trakų tautos palikuonys yra lietuviai, kad jų protėvių tėviškės reikia ieškojo kelių, kuriais jie atėjo į Baltijos jūros pakraštį. Jonas Basanavičius parašė studiją „Apie trakų-prygų tautystę ir jų atsikėlimą Lietuvon“, taip pat „Trakų ir lietuvių mitologijos smulkmenas“ ir kitas studijas. Lietuvių kilmės hipotezei pagrįsti Jonas Basanavičius pašventė daug laiko ir jėgų. Tačiau jam vis dėlto nepavyko įtikinti mokslininkų, ir Basanavičiaus „hipotezė liko tik hipoteze, ilgai tylomis atmesta ir šiandien jau beveik užmirštama“, – rašo akademikas J. Jurginis.

Trakologija gimė J. Basanavičiui dar būnant jaunam, gyvenant ir dirbant Bulgarijoje, ir jis nesiskyrė su šia idėja iki pat mirties, nors į senatvę teko jam patirti skaudų smūgį nuo K. Būgos, kuris pavadino J. Basanavičiaus teoriją nesąmone ir svaiojimu. Bet J. Basanavičiaus teorija vis dėlto net pastaruoju metu dažnai paminima mokslinėje literatūroje. Tačiau niekas netapatina lietuvių su trakais, o kalba tik apie ilgalaikę baltų ir trakų giminystę, apie jų artimumą kalbos ir kultūros atžvilgiu.

Jonas Basanavičius, visų gyvenimų tyrinėjęs lietuvių tautos praeitį, jos archeologiją ir etnografiją, yra paskelbęs nemažą vertingų darbų straipsniais ir atskirais leidiniais („Apie senovės Lietuvos piliis“, „Žinios apie pirmus Lietuvos gyventojus“, „Vardas senovės Lietuvos valdovų“ ir kt.). Jis, romantiškai idealizuodamas mūsų praeitį, teisingai vertino lietuvių tautos kovų esmę su kryžiuočiais, demaskavo katalikų bažnyčios ir popiežių priešiškus lietuvių tautai (str. „Apie kryžiuokius“, „Apie

Aušrininkai dr. Jonas Šliupas ir dr. Jonas Basanavičius

įsteigimą Ragainės pilies“). Savo darbe „Iš krikščionybės santykių su senovės lietuvių tika ir kultūra“ J. Basanavičius atskleidė kryžiuočių žiaurumus Lietuvoje ir parodė, kad Romos popiežiai Grigalius IX, Inocentas IV ir kiti aktyviai prisidėjo prie kryžiuočių žygių ir Lietuvos, jos materialinių gėrybių ir kultūros griovimo. Jis pritarė Kraševskio nuomonei, jog „krikštas pavertė prūsų lietuvių vokiečiais, kitus lenkais arba rusais“, o pats Basanavičius priduria, jog „tai ženklina ne ką kita, kaip kultūros naikinimą“. Tuo labiau, kad jis pats matė nutautinimo darbą, varomą per baž-

nyčias Lietuvoje, ypač Vilniaus krašte, pradedusį nuo pirmos krikščionybės įvedimo Lietuvoje dienos.

Pažymėtina J. Basanavičiaus knyga „Iš lietuvių gyvenimo 1915–1917 metais po vokiečių jungo“, kurioje parodyti vokiečių okupantų žiaurumai Lietuvoje.

Jonas Basanavičius didelį darbo barą išvarė rinkdamas lietuvių tautosaką tyrinėdamas ir skelbdamas. Jis yra išleidęs nemažą lietuvių tautosakos rinkinių ir tautosakų tiriamųjų darbų: „Ožkabalių dainos“, „Lietuviškos pasakos“ (du tomai), „Lietuviškos pasakos įvairios“ (ke-

Tėvo Garmoleno ūkį sudarė raudonų plytų dvi-aukštis gyvenamasis namas ir tokių pat plytų, įvairaus senumo čerpėmis išmargintu stogu tvartas-sandėlis. Laukų akmenimis grįstame kieme stovėjo sugrūsti traktoriai, sunkvežimiai, dviračiai pieno vežimėliai, bidonai. Visur buvo matyti tvirtos rankos palaikoma tvarka ir karbolio ir vandens mišiniu plaunamoji švara.

Nugrimzdusi guminiuose batuose ir tokia pat priejuoste mergaitė plovė tuščius bidonus. Mums įvažiavus į kiemą, ji užsuko žarnos čiauptą, nusišluostė rankas į nuo galvos nusitrauktą skarelę ir atėjo prie džipo.

— Turėsite palaukti, — nusišypsojo ji lygiais, bet aštriais, kaip kačiuko, dantimis saulės ir vėjo nu-gairintame veidelyje. — Senelis sakė, kad gimdys apie antrą valandą, o dabar tik dvylikta.

Aš pradėjau juoktis, bet daktaras Roksas žvilgsniu sudraudė mane. Bet mergaitė dėbtelejo į mane iš paniūrų ir vis dėlto įsižeidė, tarsi aš būčiau suabejojęs pačiu Dievu tėvu.

— Sūnus? — bakstelėjo ji nykščiu į mano pusę.

— Miestelyje atostogaujantis daktaras, — paaiškino jis, kaip suaugusiai, nors ji turėjo ne daugiau kaip vienuoliką. — Linksmas, kaip matai, bet labai išmanus.

— Visi jūs išmanūs, kol nenumarinate. — Ir susirūpino: — Tai dabar reikės mokėti dviem daktaram?

Lenkdamas galvą pro duris, išėjo aukštas, trumpai kirptais baltais plaukais senis. Mes privažiavome prie durų ir išlipome. Jis paspaudė mums rankas kieta karšta letena ir pakvietė į vidų.

Eidamas prieš mus, jis lėtai kilnojo odinėmis kelnėmis aptemptas kojas, kažką murmedamas sau po nosim ir trūkčiodamas sunkiai nusvirusius raumeningus pečius. Iš tolo matyti, kad jis, nors ir braška dėl senatvės, tebėra dar stiprus, kaip lokys, ir tironiškai atkaklus.

Praėję didžiulę virtuvę, kurioje triūsiančios moterys pasveikino mus galvų linksėjimu, pasiekėm pieno rūgštim atsiduodantį, bet švarų, kaip išplauta stiklinę, šeimnininko darbo kambarį.

— Tai kuri rengiasi gimdyti? — paklausė daktaras Roksas. — Tų marčių pas tave, kaip kačių, sunku ir beatsiminti, kuri Žozeta, kuri Marieta.

Tėvas Garmolenas išėmė iš spintelės butelį armaniako ir atsargiai, kad nenukristų nė mažiausias lašelėlis, pripildė stikliukus.

— Liliana, daktare. Jaunylio žmona.

Kalbėdamas dažnai jis vilgė liežuviu perdžiūvusias lūpas ir amžinai skubančio nekantrumu trypė vietoje. Skaidrioje, mėnulio šviesumo akyse blykėjo metalinės kibirkštys.

turi tomaj), „Iš gyvenimo lietuviškų vėlių bei velnių“, „Levas lietuvių pasakose ir dainose“, „Gamta lietuvių pasakose ir dainose“, „Kas tai yra daina“ ir kt. Šie jo rinkiniai bei studijiniai darbai ir šiuo metu nėra nustoję savo vertės. O mokslinė studija „Apie vėles bei nekroktų senovės lietuvių“ buvo ir lieka iki šiol išsamiausias darbu, skirtu mūsų senajam nekroktui.

Plati Jono Basanavičiaus folkloristinė veikla. Atskirais leidiniais jis yra paskelbęs apie 2150 pasakojamosios tautosakos tekstų, jo paties ir kai kurių talkininkų surinktų.

Jonas Basanavičius buvo ne tik mokslininkas, bet ir visuomenės veikėjas anais gana sunkiais carizmo laikais. Jis su Jonu Šliupu ir kitais to meto veikėjais Rytprūsioje leido „Aušrą“ (1883–1886), rašė joje įvairiais klausimais straipsnius, žadinančius lietuvių tautinę sąmonę, ugdančius patriotinį jausmą.

Tačiau J. Basanavičiui buvo svetimas bet koks šovinizmas. Jis bendradarbiavo rusų, bulgarų,

lenkų spaudoje, rėmė lietuvių draugystę su kitomis tautomis. Betgi „jam daugiau negu objektyvi tiesa rūpėjo lietuvių tautinis sąmoningumas ir savigarba“, — pabrėžia J. Jurginis. Gyvendamas Bulgarijoje, Jonas Basanavičius suartėjo su bulgarų liaudimi. Čia kaip gydytojas jis daug nuveikė sveikatos apsaugos srityje. Jo pastangomis Bulgarijos miestas Varna buvo paverstas pajūrio kurortu. J. Basanavičius domėjosi ir rinko bulgarų tautosaką, senienes. Bulgarų muziejams padovanojo savo vertingus numizmatikos rinkinius. Jo ryšius su bulgarų tauta rodo ir tai, kad viena Varnos gatvė ir šiandien turi daktaro J. Basanavičiaus vardą.

Jonas Basanavičius nuo 1905 metų su trumpomis pertraukomis gyveno Vilniuje, Bendradarbiavo „Vilniaus žiniose“, „Vilnyje“, „Lietuvos žiniose“ ir kituose periodiniuose leidiniuose; dažnai pasirašinėdamas slapyvardžiais: Jonas iš Ožkabalių, J. Birštonas, J. Basančius, Dr. J. Bs., J. Sapalius, Iks, Ibis. 1905 metais

vadovavo didžiajam Lietuvių seimui Vilniuje, aktyviai dalyvaudamas jo darbuose.

1907 metais Vilniuje buvo suorganizuota Lietuvių mokslo draugija, kuriai Basanavičius iki mirties pirmininkavo. Jo vadovaujama Mokslo draugija keliolika metų buvo vienintelis Lietuvos mokslinio tyrimo centras. Draugija leido neperiodinį leidinį „Lietuvių tauta“, savo organą, kuriame J. Basanavičius yra paskelbęs eilę mokslinių straipsnių.

Politinėje veikloje Jonas Basanavičius laikėsi liberalinių pozicijų.

J. Basanavičius norėjo įsteigti Lietuvos kultūros centrą Vilniuje, bet jo pradėtą darbą lenkams užėmus Vilnių, jis ten liko saugoti Lietuvių mokslo draugijos turto ir dalyvauti lietuvių tautiniame sąjūdyje.

Jonas Basanavičius mirė Vilniuje 1927 metų vasario 16 d. Palaidotas Rasų kapuose.

JONAS KIRLYS

BITININKŲ DIENA PANEVĖŽYJE

Iš Kauno, Šiaulių, Ukmergės, Vilniaus, kitų rajonų į Panevėžį bubuvo suvažiavę bitininkai mėgėjai — iš viso apie 80 žmonių. Jie aplankė prityrusius bitininkus, pasidalijo patyrimu. Pasitarimo dalyviams ypač sudomino pačių bitininkų pagaminto bitininkystės inventoriaus parodėlė.

LOBIS DARŽE

Daugiau kaip tris šimtus metų išgulėjo žemėje šis lobis, kol jį atsitiktinai aptiko Eišiškių Mištunų kaimo gyventojas Andrius Tolvaišas. Kai traktorius arė jo daržą, Tolvaišas pastebėjo į žemės paviršių išverstas kelias pažaliavusias monetas. Giliau pakasinėjus, buvo aptiktas sudužęs molinis puodas su senovinėmis monetomis.

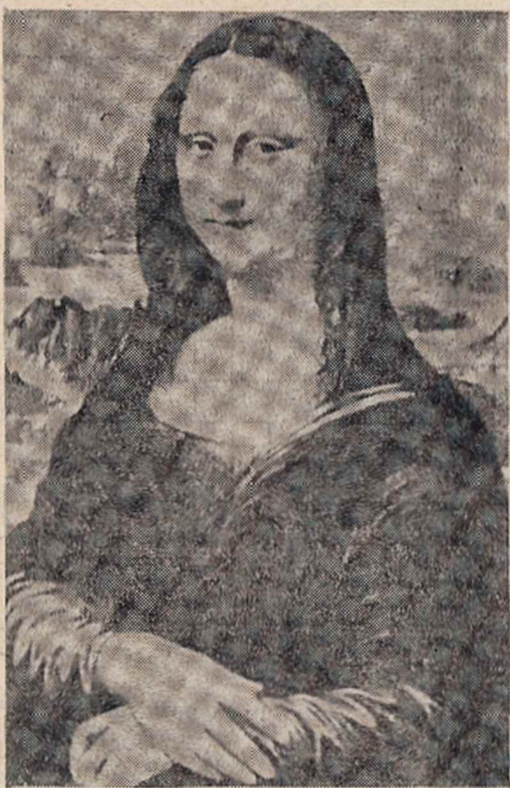
Tai — spėtyniolikto amžiaus pinigai: švediški, Livonijos, lietuviški, lenkiški, Prūsijos, Rygos. Lobis greičiausiai buvo paslėptas karo su Rusija ir švedų intervencijos Lietuvoje metais.

Lobį sudaro apie 2 tūkstančius monetų.

(E)

ANTROJI MONA LIZA

Garsusis Leonardo da Vinci paveikslas, kurs yra Paryžiaus Louvre muziejuje dažnai patraukia dėmesį. Gal kas nors ir šiandien atmena, jog Mona Liza buvo pavogta, po kiek laiko brangusis paveikslas buvo rastas ir pakabintas savo vietoje Louvre muziejuje. Tuo metu apie Mona Lizą rašė viso pasaulio spauda. Tik nesenai Mona Liza Kennedy žmonos Jacqueline rūpesčiu ir Prancūzijos prezidento De Gaulle sutikimu Mona Liza buvo atgabenta į New Yorką ir ją galėjo grožėtis didžioji pasaulinės parodos

MONA LIZA

publika.

Dabar iš naujo Mona Liza garsėja. Nes pranešimu iš Londono, lordas Brownlow, vienas turtingiausių Anglijos magnatų

ir nesenai mirusio, nuo sosto atsisakiusio Anglijos karalius Edwardo Aštuntojo artimiausias draugas, pareiškė, jog antrąją Mona Lizą versiją jo šeima turi jau 200 metų ir tasai Leonardo da Vinci originalus kūrinys esąs lordo šeimai priklausančiame dvare. Lordas turįs žinių, kad Da Vinci buvo pagaminęs ne vieną, bet keletą Mona Lizą paveikslų, kuriuose pavaizduota esanti garsioji moters šypsena, pasižyminti pagausiančiu paslaptinumu.

Lordas Brownlow neturįs diskredituoti Louvre muziejuje esančią Mona Lizą. Tai esąs, jo įsitikinimu originalus Da Vinci

kūrinys. Bet jis nesąs tikras, kuris būtent Mona Liza paveikslas gali būti pirmutinis. Tad Mona Liza ne tik turi paslaptinę šypseną, kurios mįslės niekas neatspėja, bet taip pat ir šio paveikslo istorija sudaro irgi savotišką mįslę.

• Lježe, Belgijoje tarptautiniame styginių kvartetų konkurse, Lietuvos kvartetas laimėjo pirmą vietą. Naujieji laureatai: Audronė Vainiūnaitė, Petras Kunca, Donatas Katkus ir Augustinas Vasilauskas.

— A, Liliana! — prisiminė daktaras Roksas. — Agronomo žmona?

— Taigi, agronomo, — kilstelėjo savo stiklinuką tėvas Garmolenas.

Mes po gurkšnelį nugėrėme ir susėdome. Jie kalbėjosi apie kasdieninius reikalus, iškeikė žemės ūkio ministrą už kvailus potvarkius ir dar kvailesnę Bendrosios Rinkos politiką, o aš paslapčia apžiūrėčiau valandos tikslumu gimdymą pramatantį senį.

Tikras istorijos vadovėlių galas! Tik neturėjo ant krūtinės svyrančių ūsų. Tokie triuškinio Cezario legionus, šimtmečiais perkasinėjo nevaisingą kalnų lygumėlių žemę ir išsilaikė iki dabar. Po jo mirties vaikaičiai pasidalys žemę, gyvulius ir spygliuotomis vielomis kiekvienas apsitvers savo lopelyje.

Kažkas atsargiai pabarbeno į duris. Tėvas Garmolenas susiraukė. Nustebęs pažvelgė į laikrodį sienoje ir pravėrė duris.

— Jau prasideda, seneli... — šnabždėjo moteriškas balsas. — Vanduo pasirodė, tai gal laikas senį Roksa kvieisti?

Aš taip pat pakilau, bet tėvas Garmolenas mostelėjo, kad pasilikčiau.

— Palaukite čia, — nusprendė jis.

— Tai kokių velnių aš atvykau? — pyktelėjau.

— Niekas tavęs ir nekvieta, — apsilaižė senis lūpas.

— Aš pasikviečiau! — Daktaras Roksas atstūmė jį nuo durų. — Nesibaimink — užmokestis nepadidės.

Tėvas Garmolenas staiga atlyžo. Net šyptelejo.

— Jeigu taip — eikite abu. Du daktarai geriau negu vienas, kaip žmonės sako...

Dvidešimtmetė, bet nebe pirmo gimdymo agronomo žmona silpnai dejavo ir rankšluosčiu šluostėsi nuo veido prakaitą. Aš nustebau, kad ji viena, bet daktaras Roksas niekuo nesistebėjo. Raminamai paglostė jos skruostą ir šyptelejo. Apžiūrėjęs žvilgsniu nuramino mane ir atsisėdo ant lovos krašto.

— Na, ir sutverti gi jūs! — nusijuokė. — Pagimdysi net nejausdama, kad gimdai.

Aš priėjau prie lango ir įsižiūrėjau į bidonus plaunančią mergaitę. Pyktis atslūgo — tokie buvo kalnų kaimiečiai, ir aš nieko negalėjau pakeisti. Prieš vykdamas į čia tikėjau, kad tokie žmonės seniai išmirė, kad juos begalima sutikti tik Žano Džiono knygoje, o pasirodo, kad jie dar tebegyvena Ardėnų kalnuose. Šitos rasės stipriašlaunės moterys vairavo traktorius, nuo ankstyvo ryto iki išnaktų triūsė kartu su vyrais laukuose, nešiojo grūdų maišus, vienu šūviu nutrenkdavo staiga atsigrėžusį pulti šerą ir gimdė nuostabiai sveikus kūdikius.

Mažasis vyrukas nesiryzo kabintis į naują gyvenimą, bet po smūgio per rausvą užpakaliuką skausmingai susiraukė ir pradėjo čiulpti orą. Tėvas Garmolenas paėmė jį iš daktaro Rokso rankų, numazgojo, susūpo į baltą skarą ir, rožančiaus kryželiu peržėgė jį, padavė motinai.

Vėl kažkas atsargiai pasibeldė. Senis atidarė duris ir įleido dvi moteris, vieną seną ir sulinkusią, tur būt, savo žmoną, o kitą jauną ir skaisčią, kaip kalnų aušra, didelėmis sudrėkusiomis akimis ir atsargiai besišypsantią.

BUS DAUGIAU.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

V I N C O K R E V Ė S P R E M I J O S I T E I K I M A S

(I V Y K S L A P K R I Ć I O 4 d. 7,30 v. al. vak., A U Š R O S V A R T Ų P A R A P I J O S S A L E J E)

JUOZAS KRALIKAUSKAS, IX-tosios Vinco Krėvės literatūrinės premijos laureatas, laimėjęs Lietuvių Akademino Sambūrio Montrealyje skiriamą premiją (\$500.00) už savo istorinį romaną "VAIŠVILKAS".

ALEKSANDRA GUSTAITIENĖ, režisė (iš Bostono) skaitys ištrauką iš premijuoto romano "VAIŠVILKAS".

ANTANAS GUSTAITIS, plačiai žinomas mūsų humoristinės poezijos kūrėjas, paskaitys feljtoną ir iš naujausios savo humoristinės kūrybos.

Birutės Vaitkūnaitės-Nagienės šokių grupė: (iš viršaus) G. Bendžiūtė, L. Skučaitė, L. Bendžiūtė, Jc. Gustainytė ir L. Jonelytė.

Henrikas Radauskas

(1910 — 1970)

AŠ IEŠKAU ŠYPSANČIOS MIRTIES...

PASAKA

Pro dūmus traukinio, pro vielas telefono,
Pro užrakintas geležies duris,
Pro šaltą žiburį, beprotiškai geltoną,
Pro karštą ašarą, kuri tuojau nukris;

Pro gervių virtinę, kuri į šiaurę lekia,
Pro gnomų požemiuose suneštus turtus —
Atskrenda Pasaka, atogrąžų karšta plaštakė,
Ir mirga margas spindulių lietus.

Septynias mylias žengia vaiko koja.
Našlaitės neliečia vilkai pikti.
O Eglės broliai dalgiais sukapoja
Jos vyrą žaltį jūros pakrašty.

Voras su trupiniu į dangų kelias.
Kalba akmuo ir medis nebylys.
Ir ieško laimės, ant aklos kumelės
Per visą naktį jodamas, kvailys.

Pasaulis juokiasi, paspėdęs savo tinklą
Ant žemės vieškelio, takelių ir takų.
Klausau, ką Pasaka man gieda kaip lakštingala,
Pasauliu netikiu, o Pasaka tikiu.

MELANCHOLIJA

Lelijų linijom lengvom prilygt gali,
O, melancholija šio vakaro tyli.

Atplaukę debesys sustoja virš galvos,
Pavargę debesys pavasario spalvos.

Praeina vakaras tarp jūros ir kalnų,
Ir aš pajūriu tuo su vakaru einu.

Ir, kriauklę užiančią pridėjęs prie ausies,
Klausausi pasakų pavasario mirties.

LIETUS

Lietus plonom stiklinėm kojom
Po visą sodą bėginėja.
Lazdyno žalsvo šakos moja,
Džiaugsmingai krūpčioja alėja.

Miško aikštelėj senas beržas
Iškėlė žalią kiaurą skėtį
Ir iš vandens purienos veržias
Pasaulį auksu sužavėti.

Geltonu vingiu žaibas liejas,
Nurieda dundesys platus.
Po visą žemę bėginėja
Stiklinėm kojom tas lietus.

GO AHEAD! BUY CANADA SAVINGS BONDS START SOMETHING GOOD TODAY

Jau šiandien pradėkite ką nors su Kanados taupymo lakštais! Tai yra kelias į ateitį ir šiuo būdu galite sutaupyti be jokio rūpesčio. Kanados taupymo lakštai yra saugūs. Jie paremti visais Kanados turtais ir už juos kasmet mokamos geros palūkanos.

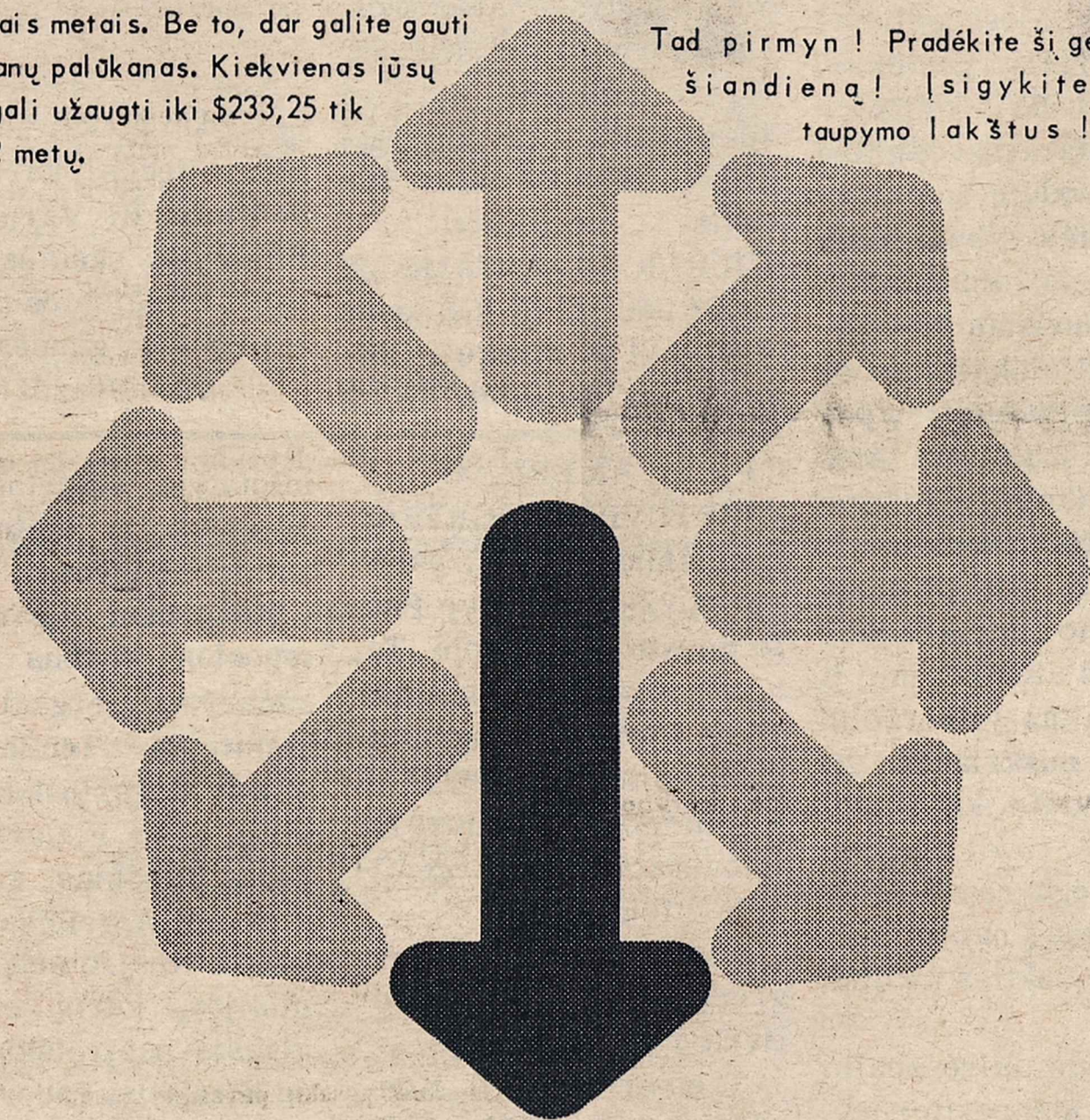
Naujieji Kanados taupymo lakštai duos \$7,30% metinį palūkanų vidurkį, jeigu juos išlaikysite iki galutinio termino. Kiekvienas \$100 lakštas duoda \$5,50 palūkanų pirmaisiais metais, \$7,00 antraisiais metais, po \$7,50 sekančiais ketveriais metais ir po \$7,75 paskutiniaus šešeriais metais. Be to, dar galite gauti palūkanų palūkanas. Kiekvienas jūsų \$100 gali užaugti iki \$233,25 tik per 12 metų.

Kanados taupymo lakštai yra grynai pinigai. Jie gali būti iškeičiami bet kuriuo metu jūsų banke pilna jų verte su priklausančiomis palūkanomis.

Kanados taupymo lakštus lengva įsigyti. Jų yra įvairių – nuo \$50 iki \$50,000. Juos galite įsigyti trimis skirtingais būdais:

- už grynus pinigus per savo darbovietę, banką ar investavimo įstaigą,
- atskaitymais iš algos darbovietėje (Payroll Savings Plan),
- mėnesiniais įmokėjimais savo bankui ar investavimo įstaigai (Monthly Savings Plan).

Tad pirmyn! Pradėkite šį gerą reikalą šiandieną! Įsigykite Kanados taupymo lakštus!

7.30%

METINIS PALŪKANŲ VIDURKIS SUĖJUS TERMINUI

NAUJI LEIDINIAI

"TERRA AUSTRALIS" tokiu pavadinimu neseniai išleistas Australijos lietuvių poezijos rinkinys. Jame yra šių poetų eilėraščiai: Juozo Mikšto, Aldonos Veščiuonaitės, Antano Gasiūno, Marijos Irenos Malakūnienės, Prano Pusdešrio, Marijos Slavėnienės, Jurgio Janavičiaus, Kazio Kuncos, Aldonos Prižgintaitės, Broniaus Žalio, Jono Rackaus ir

Juozo Almio Jūragio. Idėtos ir trumpos poetų biografijos su nuotraukomis. Redagavo J.A. Jūragis.

• VYTAUTAS ALSEKA, buvęs Eltos biuletenio faktinis redaktorius, rugsėjo mėn. vidury išvyko dviem savaitėm atostogų į Europą. Spalio 3 d. iš Vokietijos pranešė, kad išvažiavęs į okupuotą Lietuvą, sutvarkyti savo motinos palikimą. Biuletinį redaguoja atsakingasis

redaktorius Juozas Audėnas.

"Slavic Review" rašo apie Lietuvos Socialdemokratų Partiją 1893-1904 m.

Nors tada Lietuvoje veikė dar trys socialdemokratų partijos (žydų-Bund, lenkų-PPS ir rusų-SDKIL), bet Lietuvos socialdemokratai išsilaikė savarankiškai: nors ir turėdami marksistinę ideologiją, rėmėsi lietuvišku pagrindu

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Į dr. Anyso laišką – užklausimą N. L. 2013 Nr. mielai atsakau.

1. "Tulas miškininkas" kuris sumanė drenuoti dvaro laukus buvo Dotnavos Žemės ūkio Technikumo direktorius, vėliau prof. A. Rukuiža, kurie tebegyvena Chicagoje. Tą sumanymą iškėlė vicedirektorius inž. J. Stanišauskas, vėliau buvęs susisiekimo ministru (žuves Sibire).

2. K'aipėdieš Dovas Kairys, 1921 m. Žemės ūkio Ministerijos pakviestas adovauti Meliozacijos skyriui išdirbotose areigose iki 1930 m. Anksčiau gyveno Čilutėje ir varkė ten nusausinimo darbus. Tuo laiku Lietuvoje truko specialistų, ypač patyrusių, dėl'o Kairys ir buvo kvieistas. Pradžioje jis rašydavo savo pavarde – Kairies. Nuo 1931 m. atsiradus baigusių Meliozacijos mokslo užsienyje ir įsteigus Meliozacijos Departamentą, Kairys grįžo į Čilutę prie savo pernykščiu darbo. Kaune, Aleksoto kalne jis buvo pasistačius namą – pilaite ir ten su žmona vokieta gyveno. Jis pats buvo panašus į vokiečių, visada devėjo kojines iki kelių ir skribelę su šerių kuodu. Buvo paprastas ir draugiškas. Kai vizituodavo mus prie darbų provincijoje, tai atleidavo iš s'oties iki 20 km. pėsčiasu kuprine ir s'ora lazda, sakydavo: "šišion sveika pasivaikščioi". Per dešimtį metų jis suorganizavo ir aptvarkė Meliozacijos reikalus.

3. "Specialistas" vokiečių, kurį Kairys pavadino "Rutengenger", turėjo lenkišką pavarde – Gordelewski.

4. Del magiškos vyteles, lot. virgulu, atrodo įvyko nesusipratimas. (Dr. Anysas ją vadina – rykštele.) Savo rašinyje "prieš 50 metų" netvirinau kad visi vyteles pagalba vandens ieškotojai yra apgavikai. Iš praktikos žinojau kad vienienis magiškos vyteles specialistams pavyksta surasti vandenį, o kitiems – ne.

Šiuo atveju aš tik panaudojau Kairio epitetą "Rutengenger" turėdamas mintyje vandens ieškotoją – nevykėlį. Jei anas vo-

kie'is del to žodžio išleidė, tai reiškia kad tas žodis 'urėjoblogą prasnė.

Savo laiku esu skaitęs "Žemtvarka ir Meliozacija" žurnale rin'ą straipsnį apie vytelesvirgulas ir jų naudojimą susekti vandeningus sluoksnius požemyje. Esą žmonės turintieji tam tikrą gabumą – "šeštąjį jausmą" sugeba reaguoti į požemines jegas ir jų rąkose laikoma šakelė atitinkamai pasvirta žemyn, judanti ir t.l.

Bet vistiek tas būdas buvo primityvus ir ne visi "mediumai" tą šeštojį jausmą turėjo. Lietuvos ūkininkai turėdavo rūpesčių kol surasdavo šuliniui tinkamą vietą, bet jie retai vyteles specialistų pagalbos ieškodavo.

Dažnai vyteles specialisto nurodytoje vietoje vandens nerasdavo. Dabar po 50 metų, kai yra išrasti moderniškai ir tikri būdai požeminiam vandeniui surasti, vytelių ar rykštelių naudojimas liko tik prisiminimuose. Nemačiau kad kas nors toms magiškomis vyteles dabar besidomautų.

P. Lelis.

ANTANO KNIUKŠTO 80 METŲ

Literatūros muziejaus patalpose Kaune, Maironio namuose, buvo suruoštas Antano Kniukštos 80 m. amžiaus sukakties minėjimas, į kurį, kaip rašoma, susirinko buvę "Sakalo" knygų leidimo bendrovės bendradarbiai. Literatūros muziejaus darbuotojai ir sukaktininko artimieji. Euvę, be kitų, atvykę Juozas Baltušis, Aleksys Churginas, Dalia Saukaitytė, Vytautas Sirijos Gira, Vincas Stonis, Eduardas Viskanta, Aleksandras Žirgulytis, Juozas Žlabys-Zengė.

Antanas Kniukšta Lietuvos gyvenime didelį darbą yra atlikęs savo su kitais 1925 m. įkurtą, o vėliau paties vieno tvarkytą knygų leidimo bendrovę "Sakalu". Iki 1940 m., kol bendrovė buvo suvalstybinta, jis per ją išleido 608 knygas, be to, leido žurnalus "Gimtąją kalbą", "Kalbą", "Dienovidį". A. Kniukšta buvo ir Sibirian išvežtas.

po chicagos dangum

GUBERNATORIUS MARQUETTE PARKE. Įvyko gausus Namų savininkų susirinkimas. Kai balsavimo metai, tai politikos žmonės mielai atvyksta į susirinkimus, šį kartą sulaukta Illinos guber. R. Ogilve. Gubernatorius pasakė ilgesnę kalbą, kur pažymėjo, kad bus kovojama prieš mokyklų vaikų vežiojimus, bus bandoma sustabdyti mokesčių kėlimą, švarintiorą ir vandenį miestuose, kovoti prieš kriminalinius nusikaltimus. ŠLUTUI vadovaujant, buvo padarytas lietuvių televizijoj pasikalbėjimas kur R. Sakadolskis iškėlė idomių klausimų, vėliau kalbėjosi ir su 3 distrikto kan. kongresu Hanarahan. Hickey pasakė aštrią kalbą, jis ištisų daug kovoją prieš įvairias negeroves. McAvoy, atstovas pažymėjo, kai tik Mar-

quette Parke ar dabar Gage Park, kovotojai prieš lygias teises policijos areštuojami, tai jis juos išperka. Publika jam sukėlė ovacijas. Kalbėjo 5 distrikto į kongresą p. Zarza, kuris paaukojo S. Kudirkos reikalui 100 dol. ir mano, kad Marquette Parke bus galima pastatyti S. Kudirkos paminklą, tegu primena pasauliui, kad štai pabėgelis nuo žiauraus teroro, buvo išduotas atgal. Iš lietuvių kalbėjo p. Adamkus, A. Bagdžius, A. Gulbinskas, J. Skeivys ir kt. Gubernatorius ir kiti svečiai išlydėti su ovacijom.

Atvykusi iš Gage Parko p. Gečienė, paprašė paramos, kad žmonės ateitų demonstruoti. Tuoj buvo nutarta paskirti 100 dol. Gage Parko reikalams, nes ten sako buvo atvykęs J. Jackson su juodųjų gvardijakurie nori tą mokyklą atiduoti juodukams. J. Pa-

talba ragino žmones aktyviai veikti. Bus surašyti visi namų savininkai ir sudaryti blokai. Valdyba daro ką gali, bet reikia kad ir žmonės ateitų visur jai į pagalbą.

CHICAGOS miesto biblioteka atšventė savo 100 metų sukaktį. Tikimasi pastatyti didžiulius rūmus, iš miesto biudžeto gauta 16 mil. dol. Tie rūmai tarnaus įvairiems tikslams.

Chicagos miesto susisiekimo tarnyba nusprendė nuo spalio 22 d. visi pensininkai už 20¢ važinės autobusais, savaitgaliais nuo 9 - 10 val. kitom dienom nuo 7 - 10 val. Iki sausio 1 d. turi išsiimti iš susisiekimo vadovybės specialius liūdijimus. Chicagos parkų distrikto Marquette Parke organizuoja dramos pamokas, kas ją domisi teskambina PR-6-9879, jose gali dalyvauti vaikai ir jaunimas. ŽUDYNĖS IR MIRTYS.

Baisus dalykai darosi: Mau Mau iš juodųjų organizacija, pradėjo į baltuosius šaudyti. Netoli miesto, Baringtone nušauta 10 žmonių, 7 kaltininkus suėmė, vienas po kelių dienų pasidavė ir išaiškinta šios grupės tikslai. Herman Davis kuris gyvena netoli mūsų, 20 m., kai plėšikas paskambino į duris ir jaunuolis jas atidarė, tuoj jį nušovė. Kitas įsiveržėlis taip pat nuskriaudė 20 metų mergaitę, kai jį atidarė duris. Todėl visi gyventojai tegu neįsileidžia nepažįstamų į namus, nesvarbu ar nakties ar dienos metu.

Roselande mirė spalio mėn. 17 d. kompozitorius-muzikas Vincas Yucius, sulaukęs 89 m. Joanie Daukša, gyv. LaGrange 76 m.

Atbėgusių Butkų šeimą dalyvavo Lietuvių Radijo Forume, buvo visokių paklausimų ir tokių nešvankių, kad gėdos neturėta parašiai klausti.

Nustebome paskaitę žinią apie Brazinskių sunkią būklę Turkijos kalėjime. Jiem maisto, drabužių, šviesos stinga, kodėl Balfas ir kas žino apie jų padėtį neinformuoja, kai p. Armonienė paskelbė, tai

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

tuoj čia pradėta akciją jiems padėti. Juk mums būtų gėda juos pamiršti, o geraširdžių ir kilniadvasių juk mūsų tarpe nestinga.

SUDIEV MARIJONŲ VIE-TOVEI. Netoli Chicagos, senųjų ateivių aukomis ir pastangomis buvos įsigytas lietuvių Marijonų ūkis. Ūkį jau keli metai kaip pardavė, o koplyčia ir sodus su gražiais parkais jau apleisti. Ten būdavo piknikai, ypač jaunimui buvo daug pramogų, net ežerėlis, maudynės, stovyklos. Dabar jau viso to nebebus. Kodėl Marijonai pardavė tokią puikią vietą, kai Chicagos lietuviai neturi kur dėtis.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS IR DAINUOJANČIOS sesės. Spalio 21 d. atvyko į Chicago Čiurlionio ansamblis,

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ
1410 Guy St., 1 a. 11 - 12'k.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

davė koncertą Marijos aukšt. Mokykloj. Savaitgalis pasitaikė labai lietingas, todėl publikos mažiau buvo. Pakšto salėje įvyko gražus priėmimas, kur visi čiurlioniečiai ir Dainavos ansamblio, bei kitų chorų nariai gražiai pabendravo.

Jau kuris laikas, kai čia pasirodo viešai "Dainuojančio Sesės" kuriom vadovauja Br. Variakojienė Balsingos skautės ir moterys kviečiamos prisidėti prie šios grupės.

Bal. Brazdžionis.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS ruošiamas 1973 m. vasario m. 22-25 d. d. Sao Paulo mieste Brazilijoje. Tai bus Penktasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, kuris pradėtas 1960 m. Argentinoje "Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje" iniciatyva.

Antrasis P.A.L. Kongresas įvyko 1963 m. Montivideo m. Urugvajuje.

Tretysis P.A.L. Kongresas įvyko 1965 m. S. Paulo mieste Brazilijoje.

Ketvirtasis PAL Kongresas įvyko 1967 m. Buenos Aires - Argentinoje.

Pagal įprastą dviejų metų periodą, turėjo būti Penktasis Kongresas suruoštas Urugvajuje. Dėja dėl įvairių nepalankių įvykių, Urugvajaus lietuviai neturėjo sąlygų tam kongresui pasirengti, tad laiko tarpas nusitęsė iki šių 1972 m. Čia teko imtis iniciatyvos Brazilijos lietuviams.

Kadangi S. Paulyje yra gyviausias lietuvių organizacinis veikimas, tai prel. Pijaus Ragažinsko

iniciatyva susirinko visų organizacijų atstovai ir nutarė Kongresą ruošti.

Kongresui paruošiamuosius darbus atlieka sudarytas organizacinis komitetas. Pirminin.-prel. Pijus Ragažinskas, vice pirm.-Kun. P. Gavėnas ir Jonas Bagdžius, sekretorius-inž. Alg. Idika. Be to veikia atskirų sekcijų komisijos, kurių energingiausiai pasireiškia finansų komisija, vadovaujama Jono Valavičiaus.

Jaunimo sekcijai vadovauja Antanas Saulaitis SJ. Numatoma suruošti jaunimo stovyklą, kuri įvyktų vasario m. 15-22 d. d.

Laukiama atvykstant VLIKo atstovų su pranešimais. Meninėje programoje dalyvaus vietos, Urugvajaus ir Argentinos chorai bei tautinių šokių ansambliai ir solistai.

Tuo metu Brazilijoje bus vasara viliojanti visus į nuostabius pajurius ir egzotišką gamtą. Nepraleiskite - pasinaudokite! Tikrai verta pažinti šių dienų Braziliją!

H. Mošinskienė.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & ISGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 674-3364

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL,
TEL. 255-3536

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

KOVA SU ALKOHOLIZMU

Kambaryje, kuriame buvo 35 asmenys, daktaras paklausė: -Kas iš jūsų geria svaiginamuosius gėrimus? Maždaug 12 asmenų pakėlė rankas, pareikšdami, kad jie geria. Tada daktaras pasakė: - Vienas jūsų, kuris dabar tik prie progos išgeria, kada nors pasidarys tikru alkoholiuku. Visi smarkiai nusijuokė, tuo parodydami daktarui, kad netiki jo žodžiams. Bet daktaras juos išpėjo: - Jeigu aš pasakyčiau, kad vienas jūsų turės vėžį, juk nesijuoktumet. Tad ir dabar nereikėjo juoktis. Alkoholis yra pavojinga liga ir nuo jos reikia rūpestingai gydytis.

Statistiniai duomenys tikrai parodo, kad dalis tokių asmenų, kurie tik atsitiktinai išgeria vieną kitą stikliuką, susidėjus tam tikroms aplinkybėms vėliau pasidaro tikrais girtuokliais, kurie ne tik savo asmenišką gyvenimą suardo, bet ir savo šeimai, savo visuomenei padaro daug skriaudos.

Alkoholizmo gydymu pastaraisiais laikais rimtai susirūpinta. Marylando sveikatos įstaiga įsteigė 40 savaitių kursus, kur bus treniruojami specialūs instruktoriai, kurie vėliau pradės platesnio masto kovą su alkoholizmu. Jie bus siunčiami į darbo unitas, industrijos įmones, didelių kompanijų dirbtuves ir kitokias didesnio susibūrimo vietas. Jų pareiga bus aiškinti alkoholizmo žalą, o taip pat teikti patarimus asmenims, kurie patenka į sunkumus dėl alkoholizmo. Šiuos kursus dalyvaus dvasininkai, gydytojai, o taip pat ir salūnų bartenderai.

Amerikoje esama 90 milijonų alkoholiukų. O alkoholis plinta dėl plačiosios publikos visiško nebijojimo šios negerovės. Tarpko kito pastebėta, kad protestų tarpe geriančiųjų esama proporcingai mažiau, negu tarp kitų religijų pasekėjų.

Idomus klausimas, kodėl žmonės pamėgsta gerti? Yra tokia nuomonė, kad daugumas žmonių jaučia savo trukumus, o taip pat

ir kasdieninius nesmagumus. Tad sakoma, kad didžioji dalis palinksta į girtuokliavimą todėl, kad nori užmiršti savo asmeninius trukumus, o lygiai ir atsipalaiduoti nuo nesmagumų, kurie neišvengiamai kiekvienam pasitaiko.

● **PIVONIJOS MIŠKAS** prie Ukmergės buvo pagarsėjęs savo grožiu. Ten daugelis vykdavo vasaros metu poilsui. Dabar gaudamomis iš Lietuvos žiniomis Pivonijos miškas be atodairos naikinamas. Prie šio miško įsisteigė eilė fabriku, kurie teršia orą ir medžiai negali bujoti, kaip būdavo anksčiau. Daugiausia žalos padaro vietinis koklių fabrikas. Dar prisidėjo prie Pivonijos grožio sunaikinimo dar ir tai, kad greta miško Ukmergės miesto valdyba padarė šiukšlyną, atmatoms mesti vietą.

VILNIAUS "ŠLUOTA" PAŠIEPIA

Čia surinkti pavyzdžiai kaip atrodo lietuvių kalba kasdieniame vartojime.

"Pagalbinei mašinai, vežančiai pieną mokėti valandinį atlyginimą ir už viršvalandžius".

(Iš nutarimo)

"Po svarstymo parduėjas V.K. grietinė pagerėjo, bet kokia ji buvo grubi, tokia ir liko".

(Iš atsakymo redakcijai)

"Kurie savivališkai laikys gyvulius virš normos, tiems nebus leidžiama ganytis ganyklose nė kitose žemėse".

(Iš kolūkių valdybos nutarimo)

"Kombainininkai turi branginti kiekvieną minutę, todėl, kad kombainas veltui negaištų, laiko reikia atvežti jam pietus į lauką".

(Iš pasisakymo)

"Norėčiau įdėti į laikraštį karvę".

(Pareiškimas paduodant skelbimą)

"Beveislų šunų ir dvi-

račių registravimas".

(Skelbimas įstaigoje)

"Greitosios pagalbos gydytojas turi būti ne tik geras, bet ir šiltas žmogus".

(Ligonio atsiliepiamas)

"Iki šiol karvių išmilžiai kolūkyje tūpčioja vietoje".

(Iš zootechniko ataskaitos)

AUSTRALIJOS LIETUVIAI JAUNUOLIAI APIE JAUNIMO KONGRESĄ

Grįžusius atgal į Australiją, vietos laikraščio "Mūsų Pastogės" atstovas jaunuolius paklausinėjo apie jų išpuščius. Ugnė Kazokaitė atsakė: - Atsakau trim žodžiais - puiku gerai ir geriau negalėjo būti. Australijos lietuvių krepšinio komandos vadovas Tamošiūnas: - Galėjo būti geriau. Buvo plusų, buvo ir minusų. Kai pailsėsime parašysiu. Dr. Kaunas su žmona: - Blogas kraštas Amerika, gyventi nenorėčiau. Nepatiko.

● **VARGŠAI VYRAI.** New Yorko nedideliame restorane buvo nuskriausitas 20 metų vyras, kuriam savininkas atsisakė duoti degtinės. Nuskriaustasis pasiskundė valstijos pilietinių teisių komisijai. Jis aiškino, kad jam nedavė svaiginamųjų gėrų, tuo tarpu, kai mergaitės koklių 18 ar 20 metų laisvai gaudavo išgerti. Restorano savininkas aiškino, kad jauniems vyrams iki 21 metų jis vengia duoti degtinę, nes jie išgėrę pasidaro triukšmingi, o moterys ir išgėrančios esančios ramios. Komisaras padarė psrendimą, kad restorano savininkai elgėsi neteisėtai. Jis privalas duoti degtinę vienodai moterims ir vyrams.

● **ŠIA ŽIEMĄ** laukiama naujos gripo epidemijos /flu/. Ir toji epidemija busianti gresminga. Medikai šį gripą pavadino "angliškuoju gripu". Tai esanti naujo tipo pavojinga epidemija ir jau prasidėjo masiniai susirgimai Mlazijoje, Singapure ir Australijoje.

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTINOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

VAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

[vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame [vairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.]

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

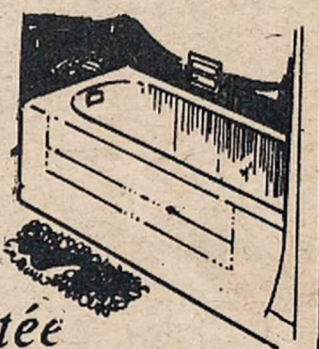
SKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

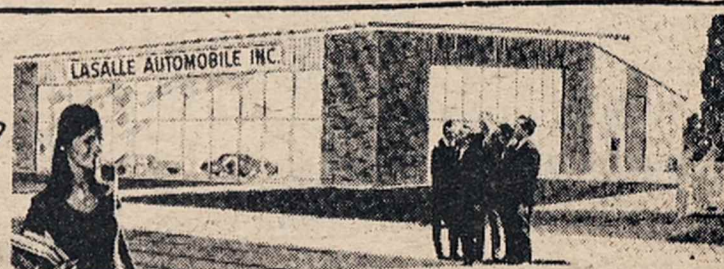

LaSalle
AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechani suotomis priemonėmis [vairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

Tik ką įvykę Kanados rinkimai, ypatingai paskutinėmis dienomis prieš balsavimus, buvo sulaukę labai aštrių išpuolių kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės. Aktyviųjų partijų veikėjai nesigailėjo žodžių ir puolė savo priešininkus visomis priemonėmis. Ypatingai agresybus buvo Stanfieldas, kurs Hamiltone apkaltino ministrį pirmininką Trudeau sakant netiesą, kad jo valdymo metais buvo sukurta iki milijono naujų progų gauti darbą. Stanfieldas neradęs šalies statinuos duomenyse šio tvirtinimo pakankamų įrodymų.

Trudeau tuojau jam atsakė ir pabrėžė, kad Stanfieldas operuoja netikrais duomenimis. Ir čia pat jis nurodė, kad jo valdymo metais tikrai buvo sudarytos sąlygos 841,000 žmonėms gauti darbą.

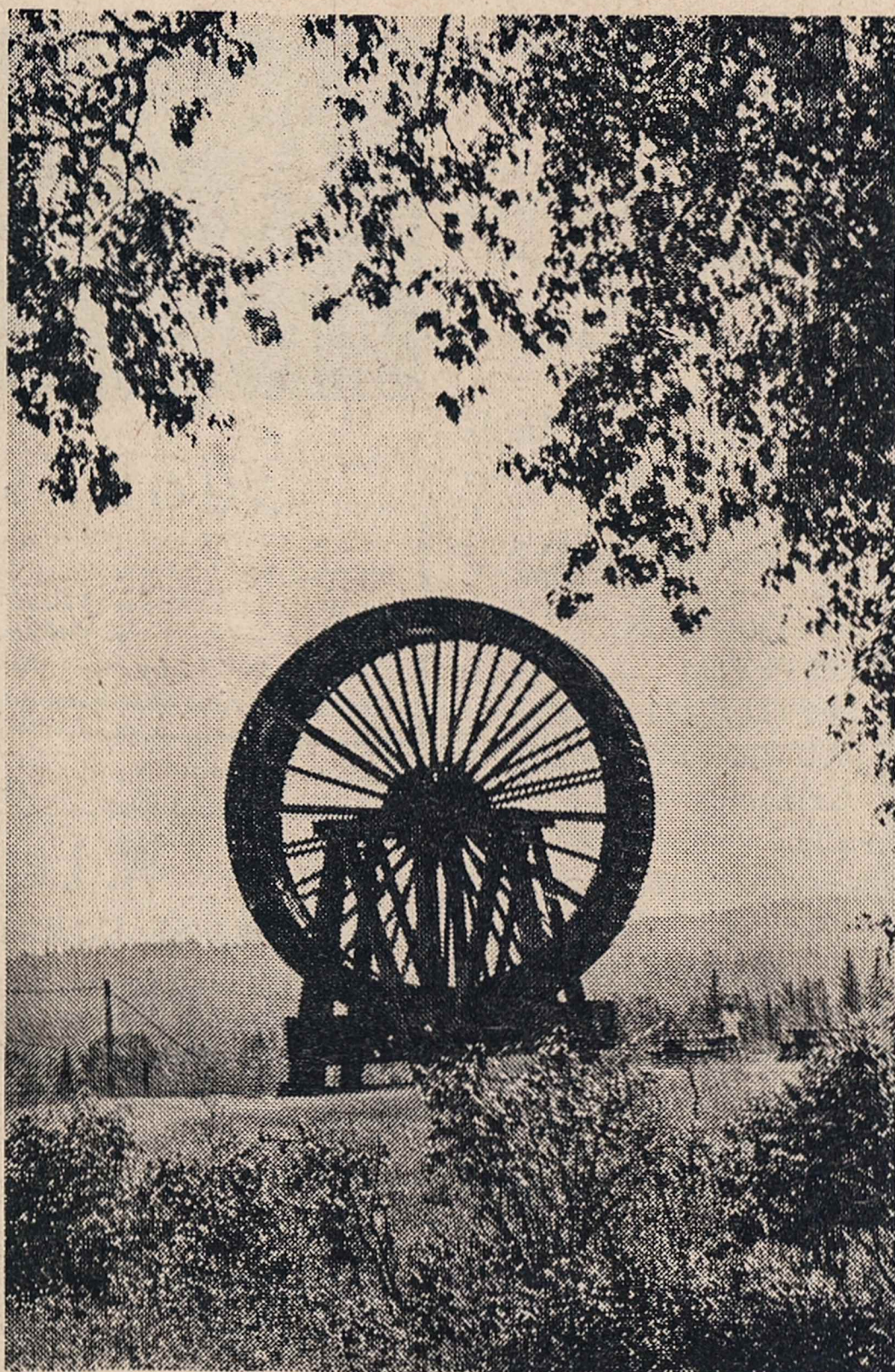
Naujos demokratinės partijos vadas Lewis, anksčiau garsiai skelbęs, kad valdžia suteikia progas stambioms kompanijoms išvengti taxų mokėjimo nustatytomis normomis, dabar savo puolimus praplėtė ir jau aiškino, kad valdžia leidžia stambioms kompanijoms kelti kainas pirmojo reikalingumo prekėms. Jie tiesiog vardais paminėjo šiuo požūriu kaltas kompanijas - Steinberg, Dominion, Kraft ir General Food.

Bet dabar rinkimai jau praėjo. O rinkiminėje kovoje iškeltos problemos pasiliko. Su jomis susidurs naujai sudaroma vyriausybė, o svarbiausia tos problemos bus jūtamoms visų Kanados piliečių, neatsižvelgiant kuriai partijai jie priklauso.

● **ORO SUSISIEKIMAS** tarp Kanados ir komunistinės Kinijos turėtų prasidėti jau nuo ateinančių metų pradžios. Abiejų valstybių atstovai Ottawoje šiais reikalais tariasi ir tikimasi artimiausiu laiku pasiekti pilno susitarimo.

● **MIŠKO** medžiagos apdirbimo firma Waldwood of Canada Lonlac vietovėje, 140 mylių į šiaurę,

12 psl.

Britu Columbijoj keliautojai dar ir dabar stebi iš "Aukso Karštingės" laikų pasilikusį malūno ratą.

planuoja naują įmonę, kurios investicijos sieks iki aštuonių milijonų dolerių.

● **TORONTO** Dominion Banko duomenimis energetikos išpėtimui artimiausiam dešimtmetyje Kanadoje bus išleista iki \$30,000,000,000.

● **MONTREALYJE** veikianti "Canadair" kompanija gavo iš Ispanijos užsakymą pagaminti 8 lėktuvus specialiai skirtus miško gaisrų gesinimui. Panašūs naujos konstruk-

● **PATSENIAUSIAS** žmogus JAV gyvena Floridoje. Jam dabar 132 metai. Tai Charles Smith, juodukas. Į Ameriką jį atgabeno 1852 metais, kada jis turėjo vos 12 metų. Jis buvo parduotas vergu viešose varžytynėse. Smith dar ir dabar turi savo vergystės dokumentus. Jis iki šio laiko gerai atsimena savo vaikystę Afrikoje. Jis pasakoja, kad vergų pirkliai apgaulingu būdu įviliojo jį pati ir kelis jo draugus į laivą, žadėdami skaniai pavaišinti. Bet vietoje vaišių, jie buvo nuvilkti į triumfo gilumą. Ir laivas išplaukė į jūrą. Po savačių vargingos kelio-

cijos lėktuvai veikia efektingai miškų gaisrų gesinimo akcijoje.

● **ALBERTOS** statistiniais duomenimis daktarai ypatingai gerai uždirba, kurie į metus esą turi iki 37,000 dolerių pajamų. Dantistai į metus uždirba maždaug po 25 tūkstančius dolerių. Advokatai po 23 tūkst. dol. architektai po 21 tūkst. dolerių ir prisiekę sąskaitybos specialistai / bugalteriai / po 16 tūkst. dol.

nės jis pamatė Ameriką, čia ilgai vergavo ir tik civiliniam karui pasibaičius Charles gavo laisvę.

● **NEWCASTLE**, Australijoje, lietuviai turi diskusijų klubą, kurio gyva veikla išsidėmėtina. Klubu narys Nekrošius nesenai skaitė paskaitą tema: "Pasaulio moterys". Buvo aptartamos šeimos problemos ir aplamai moterų padėtis moderniajame gyvenime. Po paskaitos įvyko karštos diskusijos.

● **GABIJA BONATAITĖ** dirba Los Angeles televizijos stotyje ir veda "Bowling for dollars", programą.

GERAS LIETUVIS

L. Grinius apie "gerą lietuvį" taip rašo:

"Lietuvių tautoje, kaip ir visose tautose, yra narių, kurie tautiškumą priima pasyviai, netgi dažnai nesuvokdami tautiškumo sąvokos, o dar mažiau dėdami pastangas jį stiprinti, pergyventi. Ar tokie žmonės yra lietuviai? Manau, kad jie yra. Ir štai kodėl: imkime pavyzdžiu pereito šimtmečio imigrantus Amerikoje. Daugelis jų tautybės sąvokos nesuprasdavo, o paklausti atsakydavo esą arba katalikai, arba tuteišai" ar Rusijos caro valdiniai. Tautybės sąvokos nepažinimas jiems netrukė burtis prie kitų savo žemičių, palaikyti ryšius ir svetimame krašte, svetimų žmonių aplinkoje, vienas kitam padėti. Vėliau tautybės sąvokai išaiškėjus, jie nedvejodami pradėjo save vadinti lietuviais, kiti net aktyviais tautos ar išelvių dalies darbininkais tapdami.

"Pavyzdys rodo, kad lietuvių tautos eilėse galime rasti nesąmoningų (pasyvių) narių, galime rasti sąmoningų asmeniškų plotmėje (bet neutralių bendruomenės atžvilgiu) ir sąmoningų ir aktyvių bendruomeniškų žmonių. Griežti sprendimai, kaip visuomet, yra pavojingi, tačiau akademiškas rūšiavimas yra galimas.

"Kas šiose trijose grupėse laikytinas "geru lietuviu"? Priėmus pirmągero žmogaus reikalavimą, priėmus antrą - bendruomeniškumo reikalavimą, ir priėmus trečią - sąmoningo tautybės išpažinimo reikalavimą, nėra sunku juos pritaikyti tautiškumo sąvokoms praplėsti (visuomet atmenant kad žmoniškumas - bendruomeniškumas yra reikalaujamas plačia prasme). Lietuvio "gerumo" laipsniavimas dabar savime išsivystose kančiai: I. Lietuvis, kuris nededa pastangų savo tautiškumui išlaikyti, jam stiprinti savyje ir savo šeimoje, yra nesąmoningas tautos narys. Lietuviškumo prasme jo "gerumas" yra neutralus. Jeigu tačiau toks žmogus sąmoningai neigia

tautiškumą, jo atsisakymas arba kenkdamas tautos interesams, jis nustoja buvęs "neutralus" ir vertintinas negatyviai.

II. Lietuvis, kuris tautiškumą suvokia ir deda pastangas jį išlaikyti, stiprinti savyje ir savo šeimoje, yra sąmoningas tautos narys, tačiau jo "gerumas" ribojais tik savanau-diškom pastangom sau ar savo šeimai. Tautine prasme jis yra "geras", tačiau tautinės bendruomenės plotmėje jis yra "neutralus", nes neteikia naudos savo tautai.

III. Lietuvis, kuris ne tik sąmoningai suvokia ir pergyvena tautiškumą savyje ir savo šeimoje, bet drauge stengiasi būtinai naudingas tautiškąs aplinkos, tautiškąs bendruomenės narys, yra aktyvus ir pagal nešamą naudą bendruomenei ir tautai, jis vadinantis "geru lietuviu".

ANGLIJOS LIETUVIŲ KASDIENYBĖS KLUBAS NOTTINGHAME

Negalime pasigirti savo nuosavu klubu ar sale, kaip kitos turtingesnės kolonijos, bet ilgą laiką išbuvo prisiglaudę anglų patalpose, kur turėjome savo kampą, galėjome iškabinti savo trispalvę, savo paveikslus. Savaitgaliais ten galėdavome suėiti, pakalbėti, galėjome ir dainą užtraukti.

Bet visa tai pamažu nyko, pertvarkant miestą. Buvo išgriauti aplinkiniai namai, o pagaliau atėjo laikas ir mums išsikelti. Dabar galime pasigirti, kad vėl susikūrėme savo lizdą, gal net geresnį, kaip tas, kurį turėjome. Nepuošnu, bet turime kambarį, savo barą, vėl turime kur savaitgaliais suėiti. Svarbiausia, kad prisiglaudėme ne pas anglus, bet pas visiems gerai pažįstamą lietuvį, kuris gerai supranta mūsų visų problemas ir kiek galėdamas stengiasi padėti.

Žinoma, sueinančiųjų lietuvių skaičius žymiai padidėjo, todėl naujasis šeimninkas net galvoja praplėsti mūsų patalpas.

NEPRIKL AUSOMA LIETUVA

Nemokama pagalba visose imigracinėse problemose

Užpildymas jūsų prašymo blanko nieko nekainuoja.
Imigracinis apklausinėjimas nieko nekainuoja.
Jei gerai nemokate anglų arba prancūzų kalbos, nesirūpinkite. Mes parūpinsime vertėją nemokamai.

Kanados imigracijos centrų pareigūnai padės jums kiekviename žingsnyje visuose imigracijos reikaluose. Už tai nieko nereikės mokėti.

Net ir tuo atveju, jeigu jūsų prašymas nebūtų patenkintas, mes galime jums padėti nemokamais patarimais.

Jūs turėsite teisę į atmesto prašymo persvarstymą ir galėsite atsivesti ką nors jums pagelbėti, jei norėsite. Daugelis žymių patarėjų už tai ima prieinamą kainą, bet kaikurie to nesilaiko. Būkite atsargūs.

Ateikite ir pasikalbėkite su mumis apie savo problemas kiekvienu metu. Mūsų pareiga jums padėti.

Visi Kanados imigracijos patarnavimai yra nemokami

**Canada
Immigration
Centre**

Manpower and
Immigration
Bryce Mackasey, Minister

**Centre
d'Immigration
du Canada**

Main-d'œuvre
et Immigration
Bryce Mackasey, Ministre

AUŠROS VARTŲ CHORO ŠVENTĖ

Aušros Vartų choras ir oktetas, laukia visų metinėje šventėje, lapkr. 18 d.

Jūs sekėte mūsų augimą, mūsų darbą ir dainos pažangą. Kada buvome to verti kantriai klausėme kritikos kuri pagelbsti mums tobulėti.

Retkarčiais geras žodis ir mūsų darbo įvertinimas, mus paskatino nauju ryžtu dirbti, augti ir

tobulėti. Norėjęsi pasinaudoti solisto V. Verikailio pasakytais žodžiais: "Šis Aušros Vartų choras yra vienas iš geriausių Kanadoje, o mūsų dirigentė, juokų formoje, paklausė ar tik Kanadoje? Taipogi nemaža komplimentų girdim iš sveikintųjų tarpo, kurie lankosi mūsų bažnyčioje." Tėviškės Žiburių korespondentas pabėrė sauja komplimentų išgirdęs musišką dainą Kanados lietuvių dienoje.

Čia yra įtempto darbo vaisiai. Choristai dirba pasiaukodami, atsižadėdami savo poilsio. Be nuosirdaus darbo - jie neatsiektų geresnių rezultatų, neatsižvelgiant ar tai būtų tautinis ar religinis repertuaras.

A.V. choras savo metiniuose koncertuose stengiasi, patiekti naujų kūrinių. Kad ir ką kartojame, bet, surandame kitokias

ir tobulesnės perdavimo formas. Mes stengiamės, kad dainos srityje mūsų kolonija būtų nepaskutinė. Tolimesnis jos likimas yra jūsų rankose - kiek aktyvus būsite ir kiek ilgai norėsite, kad tas žibantis šviestų, netik šioje kolonijoje, bet ir toliau.

Oktetas atiduoda savo didžiulę duklę, skleisdamas lietuviškos dainos grožį tolimose lietuviškos se kolonijose.

Kanadiškose kolonijose tik dabar, pamažu pradėti laužti ledai - gaila, bet taip yra.

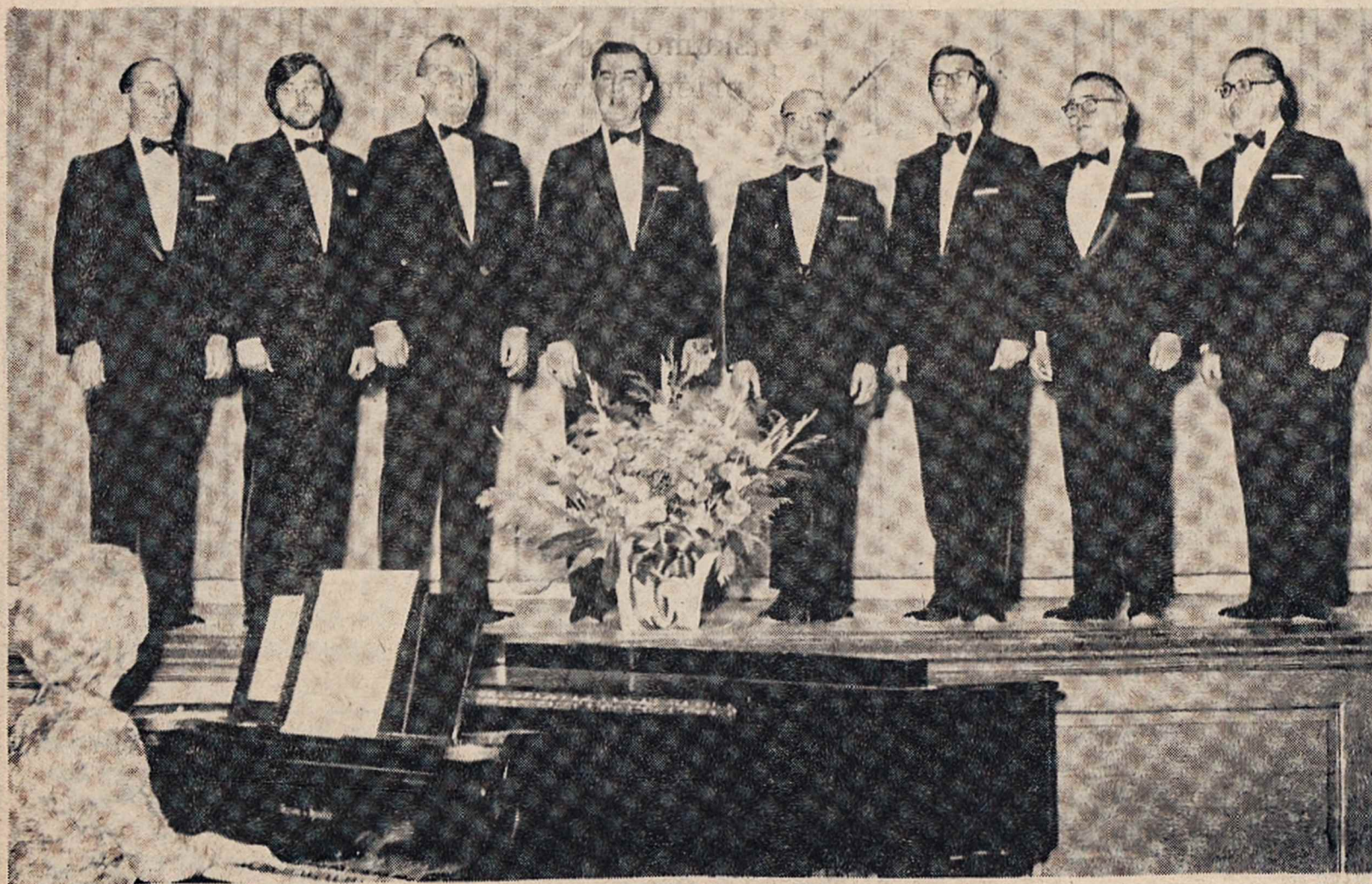
Aušros Vartų choras

šiam savo metiniame koncerte patieks nemažą naujų dainų. Praeityje jau davėme jums gana sunkių kūrinių. Pakeitimus, mes šiuo kartu, grįšime į savo senuolių dainas. Tikimės, kad mūsų dainos patenkins visų skonius, nes bus daug įvairumo.

Gal viena kita daina bus girdėta, bet išklause jų pasidarysite savo išvadas.

A.V. choras šį sezoną teduos tik, šį vienintelį koncertą. Jis nebūs kartojamas. Pasinaudokite šia reta proga.

A. Keblys.

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ CHORO VYRŲ OKTETAS

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBĐAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APŠAKYMU, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

" KORNŮ " LAUKUOS.

Ruduo jau žengia kalnais ir kloniais įvairiaspalviai dažydamas gamtą. Patylomis šnara "kornų" - kukurūzų laukai. "Kornai" tai yra antrasis Amerikos auksas. Jie duoda našų derlių ir šių laikų modernioje pramonėje iš jų padaroma apie 80 gaminių. Tačiau šiais lietingais metais ir jie Michigane prie Michigano ežero veluojasi su pronomu 2-3 savaitėmis. Pavasaris buvo šaltas ir lietingas. Vasarą kartkartėmis buvo karščių ir lietaus netrūko. Vaisiai ir daržovės užaugo neblogai. Agurkų derlius buvo menkas. "Farmeraunu" prie Michigan ežero jau 6 metai, bet tame laikotarpyje neprisimenu tokio gausaus lietaus kritilių. Slėnesnėse vietose ne visuomet buvo galimas mašinomis žemę dirbti. Tačiau šiemet Allegan apskrities miškų rezervatuose ir kt.

vietose grybų derlius yra gana puikus. Jų rinkti daug ir lietuvių savaitgaliais suvažiuoja iš Chicagos. Ruduo turtingas, ruduo spalvingas dar visus vilioja "Indėnų Vasaroje" išvykoms į gamta pasigrožėti ir atsisveikinti su ją, prieš besiarantinčias žiemos nūsnis.

AR VISI PENSININKAI
GALI SKŪSTIS

Šie laikai yra tikrai savotiški. Visi nori ir nori daugiau dolerių. Nori pargristai, nori ir tik šiaip iš įprasto įsisiūbavimo. Nori atlyginimų pakėlimo dirbantieji. Nori pensijų pakėlimo ir pensininkai, kurių JAV yra virš 28 milijonai armija į kurią prieš įvykstančius lapkričio 7 d. visuotinus rinkimus JAV buvo atkreiptas ypatingas dėmesys, norint gauti jų balsus. Rezultate, demokratų kontroliuojamas kongresas nubalsavo ir prezidentas Nixon pasirašė įstatymą, kuriuo pensininkams pakeliama net 20% pen-

sijos. Yra pensininkų, kurie gyvenime mažai tedirbo ar dirbo menkai apmokamą darbą tada ir pensijos yra varganos, jas reikėtų pakelti. Dirbantieji geležinkeluose, automobilių, plieno pramonėje ir kt. greta Social Security pensijos dar gauna kitą iš darbovietės, atsižvelgiant į jų išdirbtą laiką. Rezultate dabar daugelis pensininkų gauna tokias pat ar net didesnės pensijas, negu jie dirbdami darbovietėje parsinešdavo namo grynais pinigais už darbą. Nemažai darbdarbių. Tai žymiai pagerina pensininkų būklę. Nemažai darboviečių turi ir taip vadinamas "profit shares", iš kurių išeinant į pensiją darbininkas gauna 10 - 20 ar daugiau tūkstančių. Tie pensijų pakėlimai tai nėra kokia "Mana" stebuklingai krentanti iš dangaus. Dirbantieji jau turės mokėti net 6% nuo uždirbtos sumos. Nemažai dirbančiųjų Chicagoje turėdami gausenes šeimas paliks darbovėles. Jų žmonos kreipsis į šalpos įstaigas sakydamos, kad vyras "pametė" šeimą ir jos gaus didesnius pašalpos čekius, negu vyras dirbdamas juos parnešė. Šiuo laiku JAV jau yra iki 14 milijonų šelpiamųjų ir jų skaičius raketos greičiu vis kyla.

Prieš rinkimus apie mokesčių kėlimą visi tyli, bet po rinkimų, kaip nemaža ekonomistų tvirtina bus mokesčiai pakelti įvairiose formose. Juos kels federalinė, valstijų ir miestų administracija. Pabrangs pragyvenimas. Darbininkai reikalaus didesnių uždarbių. Dolerio infliacija didės. Gamyba mažės, nes daugelis įmonių nepajėgs verstis. Didės bedarbių ir šelpiamųjų skaičius. Indėnų gdynėje gal tokia "free enterprise" buvo gera, bet šiame kelionių į mėnulį amžiuje, kada su kitų valstybių gamybos konkurencija neįmanoma konkuruoti reikalinga valstybės apdairi ir visuotina atlyginimų, kainų kontrolė. Be jos dolerio vertė smunka ir tie, kurie turi pinigais santaupas bankuose palaipsniui netenka savo kapitalo.

J. J -tis.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1972 m.

Artejančių Kaledu švenčių proga siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių dalykų, kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi Jūsų giminėms.

MIŠRUS KALĖDINIS 1972.

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis liutpaltis, vilnonė angliška vyriškai cilutei medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 jarda specialios storos crimplene medžiagos moteriškai cilutei, puikūs vyriški nailono marškiniai arba bliuskutė, 1 dežė šokoladinių saldinių, 20 anglišku geriausia rūšies cigarečių – \$ 125.00.

MOTERIŠKAS KALĒDINIS 1972.

Komplektas moteriškų nailoninių apatinių (arba vilninių), gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai sunkios crimplene medžiagos moteriškai eilutei, gražus moteriškas megztukas, 3 jardai apsiaustui puikios vilnonės medžiagos, crimplene medžiaga suknelei – \$ 115.00

MAISTO SIUNTINYS 1972.

1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausių baltų miltų, 2 sv. ry-
žių, 1/4 sv. kepinčių pipirų, 1/4 sv. lapelių, 1/2 sv. geriausio šokola-
do, 1 dež. nescafe, 1 1/2 sv. razinkų, 1 1/2 sv. džiovintų maišytų vaisių
1 sv. šokoladinių saldinių – \$35.00

Taip pat įdedame į šiuos ar kitus Jūsų rūbų užsakymus šiuos daiktus, kurie yra labai naudingi ir vertingi Lietuvoje: – Dirbtinio mink kailio paltui viršus \$40,00, nailoninio kailio paltui viršus \$25,00, vyriški arba moteriški nertiniai \$15,00, vilnonės skarelės \$5,00, nailono lietpalčiai \$12,00, nailono marškiniai \$9,00, vilnonės arba nailono kojinės \$2,50.

Prīimame užsakymus auto mašinų, motociklu, dviračių, televizijos aparatu, šaldytuvų ir t. t.

Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01 739 8734.

IVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

**Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.**

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-dytuvai ir t.t. Taip pat persiuntiamo piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų
gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA

Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6¾% už 2 m. term. dep.
7% už 3 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

7% už 3 m. term. dep. **Kapitalas virš 5 milijonų dolerių**

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir **MORTGICIUS** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **VISŲ NARIŲ GYVYBĖ** apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. **A s m e n i n ė s** paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

**BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723**

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5%
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	indėlius	6½%
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	ir virš \$10.0000 .. 3 metams	7%
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir		asmenines paskolas iš	10%
prieš ilgus savaitgalius šešta-		nekiln. turto paskolas iš	8½%
dieniais "TALKA" uždaryta.			

**Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas
čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekių.
Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000.**

montreal

SCENOS DARBUOTOJŲ SUŠINSKŲ JUBILIEJUS

Montrealio šauliai Aušros Vartų parapijos salėje geroje nuotaikoje minėjo scenos mėgėjų - šaulių scenos vadovo V. Sušinsko ir jo žmonos Lindos 25 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų. V. Sušinskas režisierius, vaidintojas ypatingai nusipelnė vietos lietuvių visuomenės pagarbą ir užsitarnavo visuotiną dėkingumą.

Prieš ketvirtį šimtmečio tolimam pietų Amerikos krašte - Brazilijoje Sušinska sukūrė šeimą. Šiuo metu jie tarp mūsų Kanadoje - mes matome poną Sušinską kaip tėvą šeimoje, mes matome jį kaip tėvą ant scenos prie "Partizanų Motinos" - mes matome kį Vaidilos rolėje kai L. K. Mindaugo šaulių kuopos Garbės šaulys Juozas Šiaučiulis pynė Pramžių Vainiką. Mes matome ant scenos jį šokant ir Subatos vakare.

Mes matome jį visur prie Joninių Laužo su rankraščiu rankoje, - deklamuojant eilėraščius ir šokant suktinį su partizanų dvasiomis. Galimas dalykas kad jis iš prigimtės būdamas artistas visą tai pergyveno savo sielos gelmėse.

Mes matome pražilusią jo galvą nuo įvairių rūpesčių: mes žinome, kad jis jau senelis. Nes jį taip vadina jo anūkai. Tačiau nežūrint to - mes žinome, kad jo siela, kad jo širdis jauna, kad jis visuomet linksmas ir nuoširdus.

Mes norime, kad jis ir ponia Linda pasiliktu tokie ir ateityje - mes norime juos, visuomet tokius matyti. Tad Jūsų vedybų Jubiliejnės sukakties proga nuoširdžiai sveikinam Jus su geriausiais Jums linkėjimais vedybiniam gyvenime!

P. Gabrys

london, ont.

IŠ ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS VEIKLOS

Lituanistinėje mokykloje šiemet mokinių skaičius nesumažėjo, bet padaryta pažanga ir naujai įsteigtas devintasis

skyrius gerai dirba. Čia dirbama dalykine sistema. Dirbti atėjo dipl. mokytoja Gražina Petrauskienė ir agr. Vaitiekūnas.

Š. m. spalio mėn. 22 d. mokyklos tėvų susirinkime sudarytas naujas tėvų komitetas, kurio pirmininku ir vėl liko darbštusis p. St. Keras. Susirinkimas padarė nutarimą ir netrukus numato įvykdyti Londono apylinkėje nors vienos dienos vajú lituanistinei mokyklai paremti. Vajaus sumanytojas - tėvų Komiteto pirmininkas įtikinančiai įrodė sumanymo svarbą: lituanistinis mokymas ir auklėjimas turi rūpėti visiems, nes tai yra visos išeivijos tolimiesnio likimo reikalai. Juk galima nors vieną kurią metų dieną skirti minėtam reikalui - vajú. Tai būtų netik aukų rinkimas, bet ir jaunajai kartai lietuviybės žadinimo svarbumo paskleidimas plačioje visuomenėje. Tai nėra vieno tėvų, kurie vaikus siunčia į lietuviškas mokyklas, privatus reikalai. Tai juk visuotinis rūpestis, tai svarbu mūsų ateičiai.

Susirinkimas maloniai paprašė Kanados Lietuvių Bendruomenės Švietimo Komisija pasiūlyti šia tuo pačiu tikslu vykdyti vajú ir kitose mokyklose. Laukiama Švietimo Komisijos pasisakymo bei pritarimo ir vajaus aprobavimo.

L. E - tas.

• **TORONTO** universiteto lietuviai studentai steigia savo klubą Lithuanian Students Club.

• **PIETŲ AMERIKOS** lietuvių kongresas 1973 metais įvyksta San Paulo mieste. Prieš kongresą bus surengta pajūryje jaunimui stovykla.

• **Į AMERIKĄ** iš Lietuvos atvyko eilė meno ir kultūros darbuotojų. Jų tarpe rašytojai J. Avyžius, A. Maldonis, dain. B. Almonaitė, komp. V. Klova, muzikolog. J. Gaudrimas ir visa eilė režimopareigūnų.

• **Jonas Byra** Lietuvos operos solistas mirė Valininkuose, sulaukęs 82 m. amžiaus.

INTERNACIONALIZMAS LIETUVOJE

"Mes internacionalistai" - tokiu pavadinimu pradėtas naujas propagandinis sąjūdis. Jis kilo naujame Elektrėnų miestelyje, kuomet š. m. rugsėjo 30 d. buvo pabaigta šiluminės elektrinės statyba, kuri tęsėsi nuo 1960 m. balandžio 18 d. (Komj. Teisa, 1972. X. 1). Elektrinė sudaro aštuoni blokai, ir ji pagamina 1 mil. 800 tūkst. kilovatų elektros energijos. Elektros energija iš šios stoties, kaip laikraštis rašo, esanti duodama Gudijai, Latvijai, Estijai ir kai kurioms Rusijos vietovėms. Statybos darbams į Elektrėnus buvo iš visos Sovietų Sąjungos privežta įvairių statybininkų specialistų ir darbininkų, kurie kelerio-painustelbė lietuvių specialistus ir darbininkus. Jie sudarė klubą "Priešėimyninio židinio" kurį apibūdino - "Mes Patriotai Internacionalistai".

Šio sąjūdžio šūkis iš esmės jau imta taikinti kai kuriose mokyklose. "Tiesa" rašo, kad sąjūdžio principai jau dėstomi Vilniaus Spartos fabriko darbininkams.

• **GINTARO** slaptas pardavimas erzina okupuotos Lietuvos viršininkus ir agentai gauda tokius gintaro pardavėjus. Esą suminta jau 80 asmenų.

• **ARGENTINOS** lietuviai dabar švenčia pavasario sutiktuves. Jie rengia benrus pietus, kepa paršius ir viščiukus. Tai susidaro gera proga jiems pabendrauti.

London MFG. CO. LTD

**IŠ PARDAVIMAS
DRAPANŲ IR MEDŽIAGŲ:**
Parduodama fabriko brokuota apranga ir medžiagos gabalai. Specialiai žemos kainos, dar pridėdami kuponai.
140 Gremazie Blvd. W. 6 aukšt., įėjimas iš Reims g-vės.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 1 val. p.p. ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val.

KINEMATOGRAFIJA - RUSIFIKACIJOS TIKSLAMS

"Lietuviškosios kinematografijos uždaviniai" buvo svarstyti Vilniuje.

Ok. Lietuvos spauda apie šį reikalą kalbėjo miglotomis frazėmis. Jos santūrumas neatsitiktinis, nes už naujų kinematografijos reformų, atrodo, slepiasi nauji rusifikacijos kėsmai. Tai akivaizdu iš straipsnio "Suvienyta daugiatutė sovietinės kinematografija". Straipsnio autorius, A. Fedorinas, pakartotinai pabrėžia, kad sąjunginių respublikų "tautinės savybės" nesančios "amžinos ir nekintančios", bet "nuolatos kinta". Tame vyksme kino menininkui svarbu pastebėti tai, "kas jau vyksta ir dingsta". Paaiškinti, kas gi "vyksta ir dingsta", autorius cituoja Komunistų Partijos programą:

"Socialistinių tautų istorinė patirtis rodo, kad tautinės formos nekalkėja: jos kinta, žengia priekin ir suartėja, nusikratydamos visomis atgyvenusiomis formomis, kurios prieštarauja naujosios gyvenimo sąlygoms".

A. Fedorinas teigia, kad Sovietijoje jau vystosi bendra visų tautybių tautinė kultūra. Kaip girtinus pavyzdžius jis cituoja bendras įvairių tautinių studijų produkcijas bei keitimasi režisieriais tarp rusų ir kitų tautybių studijų.

Sovietijos tyrėjai Vakaruose įžiūri šią vasarą įvykusiose sovietinės kinematografijos reformose Maskvos užmačias sustiprinti "sąjunginių respublikų" kultūrinių ir informacinių institucijų kontrolę, Christian Duevel, rašo:

"Jei potvarkiai ir pakeitimai vedantys į propaguojama TSSR tautų "suartėjimą" bus pravedti iki jų kraštutinių pasėkų, tai reikš bet kokio nepriklausomo ir originalaus tautinio filmo meno mirtį sąjunginėse respublikose... Kinematografijos Komiteto pakeitimas į TSSR Ministrų Tarybos Sąjunginį-Respublikinį Valstybinį Komitetą nerusų respublikose sukels netik nepasitenkinimo, bet ir gilaus rūpesčio."

(E)

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išores taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

LIET. KARALIAUS Min-
daugo šaulių kuopos sce-
nos mėgėjų grupė, vado-
vaujama V. Sušinsko, re-
petuoja S. Butkaus vieno
veiksmo komediją pava-
dinta "Joakimas įkliuvo".
Režisuoja V. Sušinskas.
Premjera numatoma L.K.
M.Š.kuopos tradicinio ba-
liaus metu, kuris įvyks
1973 m. sausio 13 d.

Geriausios sėkmės sce-
nos mėgėjams ir jų va-
dovui!

Nijolė Bagdžiūnienė.

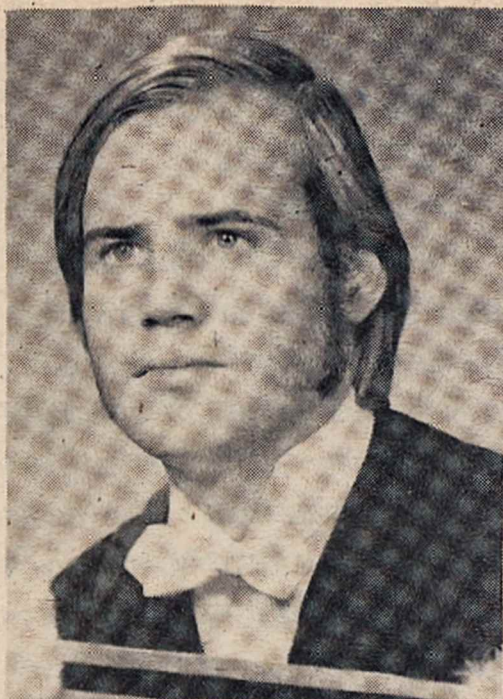
• **IŠ SOVIETŲ** Sąjungos
atvyko dvasininkų delega-
cija į Ameriką. Atvykusių
tarpe yra rusų metropo-
litas Nikodemas, Maskvos
rabinas Jakov Fišman ir
lietuvis prel. Č. Krivaitis.

• **DR. BALYS MATULIO-**
NIS baigė aktyvią gydy-
tojo praktiką. Pastaruo-
sius 20 su viršum metų
dirbo savo profesijoje
Wallum Lake, Rhode Island
džiovininkų sanatorijoje.
Baigęs tarnybą jis persi-
kelia gyventi į Chicago.
Ten jis vedė Liuciją Sta-
siūnienę.

• **SUSIRGO** kompozitorius
Vladas Jokubėnas irguli
St. Frances ligoninėje.

• **NL nr. 2017** buvo para-
šyta: "Dauravičiūtė susi-
žiedavo su P. Budreika" --
turi būti - su P. Kudreikiu.

JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARO
LOTERIJA! FANTAI BUS LAU-
KIAM! IR PRIIMAMI PRIE
ĮJĖJIMO NL.

GINTARAS ADOMONIS, sūnus
Janinos ir Jono Adomonių, stu-
dijavęs Naujosios Meksikos
universitete, gavo Filosofii-
jos magistro mokslo laipsnį.

• **DANIELIUS MARTIN-**
KUS Omahoje, Nebr. prie
Ozarks ežero nupirko di-
delį plotą žemės ir ren-
giasi įkurti lietuvišką
kaimą, vadindamas jį "Bal-
tic Village".

• **ROMAS RAMANAUSKAS**
Winnipeg, Man. baigė aukš-
tuosius mokslus ir gavo
gamtos mokslų bei peda-
gogikos bakalauro laips-
nius.

• **DR. ANTANAS VALIUŠ-**
KIS su šeima lankėsi
Montrealyje ir viešėjo p.
Brikių šeimoje.

• **SAULIUS BRIKIS** Father
McDonald Holy Cross
gimnazijos baigimo proga
turėjo pagerbimą namuo-
se, giminių ir artimųjų
tarpe. Saulius priklauso
"Gintaro" ansamblui,
sportininkams, ir aktyviai
veikia lietuviškose jauni-
mo organizacijose.

• **DAILININKAS A. VA-**
LEŠKA Chicagoje sulau-
kė vietos kultūrinių istai-
gų įvertinimo. Jo vardas
už nuopelnus meno ir
kultūros srityje įtrauktas
į knygą "Personalities of
the West and Midwest".

• **ZINAIDA GLEMŽIENĖ**
buvo atvykusi į Amerikos
kontinentą apalankyti sav-
giminių ir pažįstamų.
Montrealyje ji buvo pas
sūnų Romą su žmona Ilo-
na. Taip pat ji buvo nvy-
kusi į Detroitą vizituoti
artimuosius. Z. Glemžienė
Vak. Vokietijoje yra paži-
mėtina veikli visuomeni-

DĖMESIO! DĖMESIO!

Lapkričio 11 d. Aušros Vartų parapijos salėje įvyks bendras

JAUNŲJŲ TALENTŲ IR NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

RUDENS BALIAUS VAKARAS

PROGRAMA ATLIEKA:

1. Lietuvos operos solistės Elzbieta Kardelienės muzikos studijos mokiniai: K. Gudaitė, V. Gudaitė, J. Skardžius.
2. Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaro" atžalynas: R. Lapinaitė, A. Lapinaitė, K. Nėdvaraitė, D. Piečaitytė, L. Piečaitis, R. Piečaitis, L. Stankevičiūtė, R. Stankevičiūtė, R. Žurkevičiūtė.
3. Montrealio Jaunimas: J. Adamonytė, J. Adamonytė, I. Adamonytė, D. Ladygai-
tė, R. Lukoševičiūtė, G. Norkeliūnaitė, A. Norkeliūnaitė, L. Staškevičius.

ŠILTA VAKARIENĖ, TURTINGAS BARAS, LOTERIJA, ORKESTRAS, ŠOKIAI.

Įėjimas: suaugusiems \$4.00, jaunimui \$2.00.

RENGIA: Montrealio Lietuvių Žvejotojų - Medžiotojų klubas "Nida"
ir "Nepriklausoma Lietuva"

ninkė, prisideda prie su-
organizavimo jaunimo pa-
rengimų ir eina Stuttgarto
aplinkės bendruomenės
valdybos pirmininkės pa-
reigas.

• **JUSTINAS NAUJOKAS** iš
Los Angeles, Kalifornijos
buvo atvykęs į Montrealį
ir svečiavosi Daniliauskų
šeimoje.

• **ANKAROS TEISME**, Tur-
kijoje, buvo tęsiama Prano
ir Algirdo Brazinkų by-
la, Sovietų Sąjungos gyny-
bai prašant, nes nespėjusi
gauti visų dokumentų iš
Maskvos, byla buvo atidė-
ta lapkričio 27 dienai.

(E)

• **D. L. K. Vytauto klubas**
š. m. lapkričio 19 dieną
šaukia šėrininkų nomina-
cinį susirinkimą klubo pa-
talpose-2161 St. Catherine
East. Visi šėrininkai pra-
šomi būtinai dalyvauti.
Susirinkimo pradžia 2
val. po pietų.

• **D. L. K. Vytauto klubas**
skelbia, kad rengia Nau-
jųjų Metų šaujų sutikimą.
Tikimasi, kad šiame pa-
rengime dalyvaus plačioji
lietuvių visuomenė. Bus
puiki proga čia sutikti vi-
sus Montrealio lietuvius
ir praleisti su savo žmo-
nėmis linksmą vakarą.

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti
NL-ų artimuosius, arba, paga-
liau, padov anokit geram bičiū-
liui nors pusmetinę NL prenu-
tą.

Pinigus siųskit su šiuo ku-
ponu:

Vardas pavardė

Adresas: / gatvė ir Nr./

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčia: / pavardė ir
adresas/

Žemiausios kainos! MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.5%
Term. ind. 2 metams 7.0%
Term. ind. 3 metams 7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 8.5%
Nekiln. turto 8.5%
Čekių kredito 9.0%
Investacijos nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos suma.

Kooperatyvinė namų ir kito turto apdrauda
Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League
17 Ronald Drive, Montreal West 263, Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius sa-
vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.